

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 19 d'abril del 1933

SUMARI

A tres quarts de cinc i cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Manifestacions del senyor Vidal i Guardiola respecte a una nota del senyor Farreres i Duran publicada al DIARI DE SESSIONS corresponent a la del dia 12 del mes que som.

Ordre del dia:

Pregunta del senyor Vidal i Guardiola al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques sobre el pla d'obres públiques.

Resposta del senyor Conseller de Treball i Obres Públiques, i rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Conseller de Treball i Obres Públiques.

Pregunta del senyor Vidal i Guardiola al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques sobre el cens d'obres en atur forçós.

Resposta del senyor Conseller de Treball i Obres Públiques i rectificació del senyor Vidal i Guardiola.

Pregunta del senyor Fronjosa relativa a l'incompliment de les lleis republicanes.

Respostes dels senyors Consellers de Cultura i de Governació i rectificacions dels senyors Fronjosa i Conseller de Governació.

Prec del senyor Blasi al senyor Conseller de Governació, relatiu als estralls causats per les inundacions de Girona.

Resposta del senyor Conseller de Governació.

Pregunta del senyor Vidal i Guardiola al senyor Conseller de Governació sobre els precs dels senyors Diputats en relació a l'actuació dels Ajuntaments.

Resposta del senyor Conseller de Governació i rectificació del senyor Vidal i Guardiola.

Es dona compte del telegrama de S. E. el President de la República en resposta del que li adreça l'honorable senyor President de la Cambra, per acord d'aquesta, amb motiu del segon aniversari de la proclamació de la República.

Continuació de la interpel·lació sobre el problema de l'atur forçós.

Intervenció del senyor Tallada.

Nova intervenció del senyor Ruiz i Ponseti.

Contestació del senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

Intervenció del senyor Fronjosa.

Es dona compte d'una proposició incidental de la Minoria d'Unió Socialista relativa a la creació d'una Conferència tripartita catalana per a estudiar i iniciar la solució efectiva del problema de la manca de treball a Catalunya.

Resta ajornada la discussió d'aquesta proposició i suspèn el debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

El senyor Ruiz i Ponseti continua la defensa del vot particular de la Minoria d'Unió Socialista a l'article 46 del Projecte.

Resposta del senyor Espanya, en nom de la Comissió, i rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Espanya.

En votació ordinària resta rebutjat el vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria d'Unió Socialista i els de Lliga Catalana.

Resta aprovat l'article 46.

El senyor Casanoves, per la Comissió, fa avinent que es suprimeix l'article 48 i es manté el 47 amb la redacció de la qual dona compte un senyor Secretari.

El senyor Ventosa i Calvell defensa un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana als articles 47 i 48.

Resposta del senyor Casanoves, per la Comissió, i rectificació del senyor Ventosa i Calvell.

Intervenció, per al·lusions, del senyor Conseller Delegat i nova rectificació del senyor Ventosa i Calvell.

En votació ordinària és rebutjat el vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

El senyor Ruiz i Ponseti dona per retirat un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista.

Contestació del senyor Casanoves, per la Comissió.

S'aprova l'article 47 amb les esmenes introduïdes.

Es aprova a continuació l'article 49, considerant-se rebutjats els vots particulars de la Minoria de Lliga Catalana.

Es rebutjat un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista a l'article 50, amb els vots a favor dels senyors Diputats de l'esmentada Minoria i els de la de Lliga Catalana.

Es aprova l'article 50.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de dijous.

S'aixeca la sessió a les vuit i dotze minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a tres quarts de cinc i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Delegat i Conseller de Treball i Obres Públiques.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demano per parlar, amb l'objecte de fer unes manifestacions sobre l'acta.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Senyors Diputats : No havent pogut assistir a la sessió de dijous, he de fer unes petites manifestacions en relació a unes paraules del senyor Conseller Delegat rectificants l'acta del dia 12 sobre l'estimació del dèficit de l'Ajuntament de Barcelona en relació amb el rendiment de determinats arbitris. A l'acta del dia 12 s'havia publicat una nota que el senyor Farreres i Duran va anunciar i a la que el senyor Conseller Delegat va fer referència, però que no es va llegir. El dia anterior se n'havia publicat una amb permís de la Presidència llegida per mi, i que com a llegida va poder ésser objecte d'argumentació per part dels senyors de la Majoria. En canvi, a la nota del senyor Farreres i Duran, que

no fou llegida, jo no podia fer cap observació, i no la faré ara, perquè fóra impertinent i antireglamentari, però sí que vull fer constar ara que s'ha llegit l'acta, que prego que consti que si a les manifestacions d'aquella nota que no es va llegir jo no he contestat ha estat per la senzilla raó de que jo no les coneixia, perquè no foren llegides en el moment oportú. Ja trobarem la forma de contestar-li, perquè el seu contingut, al meu entendre, no és ni tan sols un intent de contestació a les nostres manifestacions.

El Sr. PRESIDENT : Respecte d'això, he de fer l'observació de que no és costum ni pot ésser potser una pràctica parlamentària de lleialtat polèmica, que constin en el DIARI DE SESSIONS documents que no han estat llegits, i que a vegades podrien deixar sense defensa fins a persones exteriors i als propis Diputats. Quan es tracti d'estadístiques, de números, de documents, sí; però quan es tracta de manifestacions que són llegides, la Presidència amb molt de gust atendrà les peticions dels Diputats quan aquestes no representin una cosa d'un volum polèmic que no sigui adequat a la fórmula de la discussió.

De totes maneres, les paraules del senyor Vidal i Guardiola constaran en acta.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Molt curt, senyor President. Agraïxo aquestes manifesta-

cions a les quals jo havia procurat atendre'm, doncs la meua nota en essència es composava exclusivament de xifres i la del senyor Farreres i Duran no en conté ni una.

El Sr. PRESIDENT: De totes maneres, el senyor Farreres i Duran va demanar a la Presidència que aquella nota constés en el DIARI DE SESSIONS i és amb permís de la Presidència que hi consta. De totes maneres, repeteixo, constaran les manifestacions del senyor Vidal i Guardiola.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

El pla d'obres públiques

El Sr. PRESIDENT: El senyor Vidal i Guardiola té la paraula.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: He demanat la paraula per a adreçar dues preguntes que he anunciat i que el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques ha tingut l'amabilitat d'acceptar, sobre dues qüestions en si molt diverses, com diverses són les matèries que comprèn el ministeri de la V. S.

Una, es refereix al pla d'obres públiques. És molt natural que tots els pobles de Catalunya, sobretot aquells que estan en la tristíssima situació de trobar-se, en el segle XX, aïllats encara dels mitjans moderns de comunicació, perquè no tenen ni una miserable carretera de darrera classe, esperin el dia en el qual Catalunya autònoma els posi en comunicació amb la civilització. Nosaltres, els representants de comarques, com les que componen l'antigua «província» de Barcelona, som objecte constantment de preguntes, de precs, en el sentit de veure quin dia començarà la Generalitat de Catalunya a treballar de ferm en la construcció dels camins veïnals — o digueu-ho com vulgueu — que han d'unir aquests pobles que encara no estan units per cap carretera, i nosaltres ens trobem que no els hi podem donar una resposta clara i molt menys una resposta categòrica. Jo pregaria al senyor Conseller d'Obres Públiques que tingués l'amabilitat de manifestar quines són les seves intencions i les intencions del Govern respecte d'aquest punt. Nosaltres hem votat un Pressupost que contenia dues columnes: la columna de les despeses ordinàries i la de les despeses extraordinàries; en aquesta segona hi havia, si no m'equivoco, la suma de 2 milions de pessetes per a noves construccions de camins. S'ha fet un emprèstit de 15 milions de pessetes; he de suposar que la Tresoreria de la Generalitat està pletòrica. Per consegüent, si la Tresoreria de la Generalitat està pletòrica i hi ha una consignació de 2 milions de pessetes, el menys que els pobles que estan esperant tant temps poden demanar és que se sàpiga el més aviat possible com s'invertiran aquests 2 milions de pessetes per a la construcció de nous camins.

Hi ha, com saben els senyors Diputats, un pla general de camins veïnals aprovat per la llavors Diputació en 24 de desembre del 1929, en virtut d'un conveni d'una part de l'Estat que aju-

da, o ha d'ajudar, i d'altra part dels Ajuntaments. Aquest pla estableix un determinat ordre de preferència i fóra interessant que la Cambra pogués conèixer si el propòsit del Govern és invertir el més de pressa possible aquests 2 milions d'acord amb aquell pla o bé amb un altre que es presenti a l'aprovació de la Cambra o — cosa que jo no crec i que no m'atreveria a suposar de les persones que ocupen actualment el Govern — sense cap mena de pla. Això seria una cosa que ens portaria a les costums del segle XIX, que em figure que ningú de nosaltres ha d'aprovar.

De totes maneres si jo faig la pregunta i la faig amb precisió respecte d'aquest punt, és per motius que no he d'exposar en detall a la Cambra, però que resumiré en una paraula. És possible que s'hagi establert ja entre els representants del poble en aquesta Cambra una mena de competència per a veure qui arriba primer a agafar un tros d'aquests 2 milions de pessetes, i jo voldria saber d'una manera ben clara del senyor Conseller d'Obres Públiques, si és que l'actitud del Govern dóna lloc a què s'estableixi aquesta competència, perquè aleshores, senyor Conseller d'Obres Públiques, nosaltres ens posarem a córrer i veurem qui podrà més. Nosaltres no som partidaris d'aquest sistema, ni molt menys! Som partidaris d'un pla, però volem saber si efectivament és segons un pla, aquell del 1929 o un altre, que es destinaran i ben de pressa aquests 2 milions que estan ja a les caixes de la Generalitat, esperant només llur inversió.

Si li sembla al senyor President, com que són dues preguntes que no tenen res a veure l'una amb l'altra, agrairia la resposta del senyor Conseller a aquesta, i després formularia la segona.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Senyors Diputats: Jo dec contestar al senyor Vidal i Guardiola, que efectivament en el Pressupost hi ha una partida de 2 milions de pessetes per a obres públiques, amb càrrec a l'extraordinari. Hi ha també el pla aquest que va aprovar la Dictadura, en l'any 29, i sobre aquest pla dec dir-li que és un pla sistema Dictadura, en el qual hi han cent vint i tants camins aprovats, però n'hi han pocs que tinguin els plans realment fets, de manera que no són més que projectes, fets en laire la major part d'ells. Jo he encarregat ja fa uns dies a la Direcció d'Obres Públiques de la Generalitat que detallí amb la major exactitud possible — és a dir, amb tota exactitud — les quantitats de què es pugui disposar, o sigui, quantitats que no estiguin encara compromeses en els nostres Pressupostos. Per altra part li he encarregat que em digui quins són els projectes de camins que hi ha allà dels quals tinguin els plans fets o aquells que estiguin en disposició de poder ésser portats endavant, i després del pla general, encara que no hi siguin els plans fets, que em digui els que ella cregui que són d'una major necessitat. El meu criteri és, prescindint del que després s'acordi en definitiva, d'acord amb els tècnics, que nosaltres hem de tenir preferència per a aquells pobles que estan avui encara aïllats, o sigui aquells pobles que estan incomunicats

de la resta de Catalunya. Estimem que aquests han de tenir preferència per damunt de tots els altres. De manera que quan conegui els projectes que hi hagi i quan conegui quins són veritablement els camins que tenen una major urgència per a fer-se, aleshores decidiré el que jo cregui, i tingui la seguretat el senyor Vidal i Guardiola que nosaltres en fer això no procedirem d'acord amb conveniències de caràcter personal amb ningú, sinó que procedirem d'acord amb les conveniències de Catalunya.

(*Entra a la Cambra el senyor Conseller de Governació.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo voldria afegir un petit comentari a les paraules, que agraïxo, del senyor Conseller d'Obres Públiques; però trobo que la seva amable resposta no és concreta. El pla del 1929 és de la Dictadura; això ja, si vol el senyor Conseller d'Obres Públiques, ens ha de prevenir a tots a examinar-lo amb molta cura, però després ha dit el senyor Conseller d'Obres Públiques una cosa que, com a crítica, a mi encara m'agrada més; deia: «aquest pla és dolent».

El Sr. CONSELLER d'Obres Públiques: No, no he dit això.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sí, és dolent en el sentit que conté una sèrie de trossos de carretera dels quals ni tan sols hi ha projecte; per consegüent, com que el pla és la norma d'una actuació immediata, en l'actuació immediata en carreteres que encara no tenen un projecte, no s'hi pot pensar, aquesta crítica m'ha impressionat més que la primera. Doncs bé, després el senyor Conseller d'Obres Públiques ha dit: «Jo vull estudiar-ho i ordenaré als tècnics que facin un estudi».

M'advertia el meu estimat amic senyor Duran i Ventosa, que en la Comissió d'Obres Públiques, ell, fa un mes i mig aproximadament, havia preguntat què pensava el Govern fer sobre aquesta tan interessant matèria. Havia demanat una nota del pla que hi havia. Molt bé. Aquesta és la mateixa pregunta que jo he fet avui, i a aquesta part de la meua pregunta, sincerament he de dir, senyor Conseller d'Obres Públiques, que la resposta no m'ha satisfet, perquè nosaltres creiem que en aquesta matèria, molt delicada, on, com deia el senyor Conseller d'Obres Públiques, mai s'ha de resoldre tenint en compte consideracions d'ordre personal, tot el que no sigui establir per endavant un pla general, unes normes generals d'aplicació d'aquest pla general, serà o deixar la porta oberta al favoritisme, que pot no ésser d'interessos personals, però que també són interessos rebutjables; o bé deixar la sospita completament lliure de què sigui el favoritisme, encara que en realitat siguin altres les raons en les quals s'inspira el Govern. De manera que, com ha dit el senyor Casals d'una manera ben clara que el pla del 1929 no li agradava i que no era aplicable, jo em permeto preguntar-li a veure si és que el Govern fins i tant no tingui un altre pla, o el mateix si una vegada revisat ja el troba bé, o li pot

esmenar els defectes que té, si aquest mateix pla o un altre serà el que regeixi les concessions de pessetes amb càrrec a la consignació dels 2 milions, o bé si abans i tot d'aquest dia en què s'hagin establert les normes generals o rectificades les del 1929, que aleshores seria un pla democràtic i reglamentari i no seria un pla dictatorial, perquè ja l'hauria revisat el Parlament, si abans de fer això el Govern pensa destinar alguna pesseta d'aquella consignació.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: En primer lloc, he de dir que jo no he dit, i si ho he dit no ho volia dir — i estic convençut que no ho he dit —, que el projecte aquell no m'agrada; i no ho he dit, perquè jo no em considero tècnic per dir si m'agrada o no aquell projecte.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Està bé. Es secundari.

El Sr. CONSELLER d'Obres Públiques: Tampoc he dit que aquells projectes no existeixin; el que he dit és que hi ha projectes que no hi ha els plànols fets, que no és el mateix.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Bé; els plànols.

El Sr. CONSELLER d'Obres Públiques: I per tant, desfet ja això que és el que ha servit per la rectificació del senyor Vidal i Guardiola, ja poc més em quedaria a dir. I respecte al to aquest que sempre es dona, de to misteriós a totes les coses, jo li he de dir al senyor Vidal i Guardiola que crec que el Govern no ha presentat res misteriós, però en el que fa referència a obres públiques, jo li he de dir que no hi ha ni hi haurà res misteriós; que tot el que fem serà perquè ho creiem absolutament convenient per a Catalunya, i quan fem una obra, és perquè serà indiscutible que sigui necessària a aquella comarca, prescindint en absolut d'influències personals; li dic que tenim preferència de posar en comunicació a pobles incomunicats, perquè això és una necessitat i una norma de conducta que hem tingut nosaltres. Si li dic tot això, ¿a què ve tot aquell to de misteri? De manera que ja no sabria dir-li res més sobre això. Crec que això està ben clar, i que no pot haver-hi més claredat.

El cens d'obres en atur forçós

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola, per a fer una altra pregunta que tenia anunciada.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Vaig a provar, senyors Diputats, si tinc més fortuna en la segona, que en la primera. Ara m'adreço al senyor Conseller de Treball.

Hem vist en els carrers uns anuncis sobre un cens d'atur forçós; no tinc res a dir-hi. He llegit avui a la premsa de Barcelona un anunci d'un altre organisme, que si no m'equivoco és un organisme de l'Estat, «Servei d'Estadística de l'Estat», el qual anuncia en forma diferent un cens que, entre altres coses, comprèn també el cens obrer i, per tant, el cens dels obrers que treballen i dels que no treballen. Nosaltres estem en un moment de tras-

pàs de serveis i sembla, a judicar pels resultats obtinguts fins avui, que l'únic que és traspassable amb relativa facilitat és tot allò que no costava fins avui gaires diners, i almenys en aquests serveis, jo pensava aquest matí en llegir l'anunci de la premsa, que valdria la pena fer un esforç perquè el Govern de la Generalitat coordinés l'actuació de tots els organismes que d'una o altra manera es relacionin amb el mateix problema. Perquè no fa molt bon efecte, ni a nosaltres com a Diputats que tenim la responsabilitat de què el Parlament treballi bé, ni pot fer bon efecte als observadors externs que miren com marxen les coses de Catalunya, que aquí on hi ha tants i tants serveis imperfectes, tantes i tantes coses per a fer, un servei determinat es faci dues vegades, el que ja en definitiva fa sospitar que es faci malament.

Nosaltres amb motiu d'això volem cridar l'atenció del Govern sobre el fet de què en el Pressupost que varem aprovar nosaltres en el mes de desembre, nosaltres hi consignàvem diverses partides que d'una manera directa o indirecta es relacionen amb estudis econòmics i problemes econòmics socials tan interessants i tan urgents com el de l'atur forçós. Hi ha, d'una banda, tota la Institució d'Estudis Comercials, que té una consignació per cursets i conferències; hi ha, sobretot, les partides 995 i 996, una d'elles que parla de l'organització d'oficines tècniques de la Secció de Economia, altra de l'aportació al sosteniment de l'Institut d'Investigacions Econòmiques.

Ja va dir, no sé si fou el company Tallada, amb motiu de la discussió del Pressupost, d'aquest Institut d'Investigacions Econòmiques, tenim l'honor d'ésser-ne patrons o Consellers, no sé exactament quin títol tenim, però del qual no tenim més que el títol, perquè no se'ns ha convocat fa molt temps. Jo no sé si és que no se'ns ha convocat per aquesta taca que podem portar d'ésser Diputats de l'oposició, però en el Consell de l'Institut d'Investigacions Econòmiques hi ha també un illustríssim, no solament Diputat de la Majoria, sinó membre del Govern, com és el senyor Pere Coromines, i que, com nosaltres, tampoc ha estat convocat. Nosaltres creiem que l'interessant seria que tractant-se d'un problema tan interessant com el de l'atur forçós, es fes el màxim esforç possible, perquè no hi hagi, com diuen els francesos, un «double emploi», sinó que les poques energies que tinguem, les coordinem i les apliquem bé. Això quant als serveis.

Quant a l'estudi d'aquest problema, que es procuri veure que tota aquesta gent que té consignacions per coses d'economia, que concentri també una mica la seva atenció sobre aquesta matèria, a veure si més endavant haurem de discutir aquí a la Cambra un Projecte tan transcendental com el de l'atur forçós, té almenys altres dades que ens siguin proporcionades pel servei que nosaltres paguem; i és precis fer ja un esforç de coordinació d'estadístiques, tant del que depèn del Govern de la República, com del que depèn directament del Govern de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Conseller de Treball i Obres Públiques té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Indubtablement, el senyor Vidal i Guardiola té una mala diada.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Que hi farem!

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Perquè tot el que es refereix a les institucions econòmiques de què acaba de parlar, correspon al Pressupost d'Economia. No obstant, li diré al senyor Vidal i Guardiola que, per haver parlat quelcom d'aquests assumptes en els Consells amb el company Conseller d'Economia, sabem que li preocupen molt aquestes qüestions, i que està tractant i estudiant la formació del Consell d'Economia i Institut d'Investigacions Socials per al més eficaç estudi d'aquestes coses.

I en quant a allò dels censos, els dos censos que ha vist el senyor Vidal i Guardiola — i per això li dic que té una mala diada avui — podem afirmar que l'un, com ja deia ell mateix, correspon a l'Estat i l'altre correspon a nosaltres. Però els dos censos són completament diferents: el cens que correspon a l'Estat és el cens dels que treballen i el que confeccionem nosaltres és el cens que no treballen. Són, doncs, dos censos completament diferents, però l'un completa l'altre per la seva finalitat. De manera que el cens que nosaltres fem és el cens dels que no treballen, i el cens dels que treballen, com que no ens correspon fer-lo, no el fem; però no dubto de què haurem de fer-lo. Però el cert és que mentre l'Estat estigui en condicions de fer-lo, nosaltres no ens podem oposar a què ho faci.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola, per a rectificar.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ja sabíem, perquè aquest matí hem parlat d'aquestes qüestions amb el senyor Casals, que una part de la pregunta corresponia al senyor Conseller d'Economia, però com que des de que som Diputats, i encara som molt joves... (*Rialles.*) som joves sí, com a Diputats, hem vist una sèrie de transformacions en la jurisdicció dels Ministeris, de tal manera, que tota la nostra aplicació, a vegades, no és suficient per a recordar el comès exacte de cada Conseller.

Nosaltres teníem el propòsit amb relació a l'actuació dels organismes que depenen de la Generalitat i que estan encarregats de serveis econòmics, de dialogar amb el senyor Conseller d'Economia, en aquests moments absent de la Cambra, motiu pel qual no podem oir les seves manifestacions respecte a les qüestions de la meua pregunta. Per això tornarem a ocupar-nos de l'atur forçós.

En relació a aquest problema de l'atur forçós, jo aquest migdia he fullejat ràpidament revistes i publicacions en les quals es fa referència als procediments que es segueixen en altres països; i puc dir al senyor Conseller de Treball que generalment les estadístiques són una sola; es fa un sol treball estadístic en el conjunt dels aspectes d'aquest problema. Si; es fa una sola estadística obrera, un treball bonic, sistematitzat, sota d'una sola direcció; i en aquest treball es consignen les dades que interessin en tots els aspectes del problema, per saber quins són els que treballen, quins són els que estan sense feina ocasionalment, accidentalment; quins són els que no

treballen d'una manera permanent, quins són els que pertanyen a aquesta categoria que jo confio en què procurarem per tots els mitjans foragitar del nostre poble, aquesta categoria dels professionals de l'atur forçós, que és una planta ben poc interessant de la botànica de la postguerra. (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: De la botànica no; de la zoologia.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Bé. Nosaltres ja hem formulat la pregunta amb tota la intenció, sabent que els serveis d'estadística depenen de l'Estat. Però també sabem i entenem que hem de fer un esforç, el que sigui precis perquè passin a nosaltres; i tant si passen aviat com si no, procuri el nostre Govern l'atenció que es mereixen els serveis essencials, amb la deguda coordinació, coordinació de què se'n parla en les normes que es varen dictar a Madrid, o sigui que cal tenir en compte una regulació, una coordinació, en una paraula, de serveis, per a evitar que es faci una doble tasca. I aquí té el senyor Conseller de Treball un cas complet de doble tasca, la doble tasca que representa que uns senyors de l'Estat facin una estadística i altres senyors de la Generalitat facin una altra estadística que en conjunt estudia el mateix fenomen, quan el que en realitat s'hauria de fer és una estadística sola per a evitar possibles confusions.

Aprofito aquesta ocasió per a demanar al senyor President que em permeti pregar al senyor Conseller Delegat que es posi d'acord amb els seus estimats companys de Govern, estimats d'ell i de tots nosaltres, a l'objecte de què sapiguem per endavant quin és el pla que tenen establert els senyors Consellers per a assistir a la Cambra; quina és la distribució parlamentària que han fet dels dies de la setmana, a l'objecte de què, més o menys, tots puguem saber quan encertarem i quan no serem inoportuns en formular una pregunta.

El Sr. PRESIDENT: He de fer present al senyor Vidal i Guardiola i a tots els senyors Diputats, que els senyors Consellers han donat en el Parlament de Catalunya una nota d'assistència continuada no usual en cap altre Parlament. Però tingui's en compte que els senyors Consellers, que tenen funcions executives i legislatives, no poden estar a la disposició continuada dels senyors Diputats per a respondre en tot moment a les preguntes que se'ls hi vulgui formular.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Tenint en compte això, precisament, és pel que demanem l'ordre d'assistència o la distribució de la vida parlamentària dels senyors Consellers. A mi que se'm digui «el dimarts és el dia del senyor Casals»... (*Rialles.*) i jo encisat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: El senyor Conseller d'Economia i Agricultura va assistir a les sessions del Parlament durant tota la setmana passada.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però no hi ha censura amb les meves paraules...

El Sr. PRESIDENT: Resta clos aquest incident. El senyor Fronjosa té la paraula.

L'incompliment de les lleis republicanes

El Sr. FRONJOSA: Senyors Diputats: Jo he de fer una pregunta que interessa per un igual al senyor Conseller de Governació i al senyor Conseller de Cultura.

Tots sabem que malgrat l'esforç que ha fet la República per a donar aquelles seves directrius a la vida ciutadana d'Espanya, hi ha com una mena de descontent en la ciutadania espanyola; i no precisament perquè no s'estimi la República i no es reconegui que la República ha fet molt de bo. Sí, la República ha fet molt de bo, però a vegades se la critica no pel que ha fet sinó pel que hauria d'haver fet o pel que hauria de fer. I precisament aquest és el motiu d'aquesta disconformitat. Es a dir, que malgrat reconèixer que la República ha fet grans esforços per a canviar la vida colectiva d'Espanya, hi ha un descontent ciutadà perquè la República no ha fet encara el que podia fer.

Aquestes coses que podia haver fet i no ha fet, no són precisament d'un ordre grandios, sinó que són problemes o coses elementals que estan a l'abast de qualsevol Ministre per a poder-los resoldre per la seva lliure i pròpia voluntat. Es clar que a vegades aquestes emissions tenen una disculpa, per a tractar-se de detalls insignificants en apariència, que el Govern de la República no se'n pot donar compte. I per això, nosaltres aquesta tarda venim a posar en coneixement del Govern de la República un d'aquests fets a l'objecte de què hi posi el remei degut i possible, i amb el fi de què els ciutadans vegin amb la major satisfacció la marxa de la República espanyola.

Fa cosa de tres mesos, vàrem acudir a l'Escola Industrial un dia de festa que els religiosos en diuen de precepte; i aquell dia l'Escola Industrial estava completament paraitzada. Vàrem anar a trobar al senyor Gassol i li preguntàrem quina era l'opinió que tenia el Govern de la Generalitat respecte a la qüestió; i el senyor Gassol ens va contestar que no ens preocupéssim, car dintre de poc temps es dictaria un calendari de festes de la Generalitat. I efectivament: el senyor Conseller de Treball, als pocs dies, donava aquesta disposició:

«Es consideressin festius i per tant administrativament inhàbils a totes les oficines i a tots els serveis estructurats a Catalunya, ultra les festes estatuides per Decret del Govern de la República de 28 d'octubre; el 6 de gener, 24 de juny, 11 de setembre, 23 d'abril.» Sessió de 4 de juliol. I aquest Decret del 28 d'octubre, de la República, diu: «Como Presidente del Gobierno de la República, y de acuerdo con el mismo, vengo a decretar lo siguiente: 1.º Para todos los efectos civiles, legales, mercantiles y administrativos, son días inhábiles o feriados todos los domingos del año, el 1.º de enero, el 14 de abril, el 1.º de mayo, el 12 de octubre y el 25 de diciembre. Son días hábiles todos los demás.»

Un Sr. DIPUTAT: I els tres dies que pot fixar cada localitat.

El Sr. FRONJOSA: Ara bé: El divendres al matí, acompanyant uns companys Delegats que assistiren al Congrés de la Unió Socialista vàrem voler visitar l'Escola Industrial i se'ns digué que la

visita no podia fer-se perquè el dia 13, o sigui el dijous, qualificat de sant, el senyor Director del Laboratori d'Acondicionament i Assaigs, no va assistir al seu lloc de treball i, per tant, no es podien donar les claus de les diverses dependències i no podia visitar-se el laboratori.

I tingui's en compte que aquest espectacle l'al·ludit senyor el donava mentre la brigada de Conservació de l'Escola Industrial treballava, mentre a l'Escola de Treball es treballava, és a dir, que l'única dependència pertanyent a la Generalitat en la qual no es treballava, era precisament aquella dependència de la qual el senyor Director del Laboratori n'ha constituït una mena de feude.

Aquest senyor que d'aquesta manera menyspreua les ordres provinents de la Generalitat, no s'amaga davant d'alumnes i de professors, davant d'ordenances i de qui vol escoltar-lo, de dir mal de la República i dels seus homes.

(Ocupa la presidència el senyor Casanoves. Entra a la Cambra el senyor Conseller de Cultura.)

I bé; aquests elements que són tan fàcils d'eliminar, que solament bastaria la voluntat del Conseller respectiu per a acabar amb ells, són aquells que fan caure sobre els ciutadans de la República el seu mal humor, mal humor que no és perquè no estiguin contents de la República, sinó perquè aquesta deixa de fer coses elementals i fàcils d'arranjar.

Jo no sóc d'aquells que cregui que en igualtat de condicions s'ha de preferir un home del nostre Partit. Jo tinc una altra opinió, i per tant, sense mirar el valor tècnic de l'actual Director del Laboratori d'Acondicionament i Assaigs, entenc que el que procediria amb aquest senyor seria que d'una manera fulminant, demà, rebés una circular i treure'l no com una minyona de servei, però sí com una persona desagradable per a la República.

El Sr. RIERA: I a la Lliga, treure-li un dia de sou per no haver assistit a la sessió de dijous!

Un Sr. DIPUTAT de Lliga Catalana: Amb molt de gust el pagarem.

El Sr. TRIES DE BES: Es molt enlairat això!

El Sr. FRONJOSA: Perquè si les persones que pel lloc que ocupen han d'ésser objecte d'exemple, adopten aquestes actituds, ja comprendreu el que passarà amb els seus subalterns. Llavors la immoralitat serà total.

I ara anem al que fa referència al prec al senyor Conseller de Governació. Anem a parlar de l'Alcalde de Calaf, que els senyors Selves i Casals ja coneixen i el coneixen no pas per cap cosa bona. Aquest senyor, que com a Alcalde és un immoral, perquè factura a l'Ajuntament del qual és Alcalde, aquest senyor és un altre exemplar d'aquests que la República conserva.

Tinc aquí una nota i un document per a lliurar al senyor Conseller de Governació, del grapat de fellonies que està fent aquell senyor amb els ciutadans republicans de Calaf.

Aquell senyor arriba a l'extrem de reportar-se a les pràctiques i costums polítiques de la meitat del segle passat, perquè es dona el cas de què ha acomiadat obrers de casa seva, perquè el dia 20 de novembre varen votar l'Esquerra. Tinc documents aquí que acrediten això i en els quals hi figuren noms i cognoms.

Aquest senyor, el dia de l'obertura del Parlament va provocar un espectacle lamentable al poble, perquè eren les onze del migdia i encara no s'havia produït cap manifestació de festa a l'Ajuntament de Calaf, perquè ell s'hi havia oposat. Llavors els ciutadans treballadors i esquerristes assaltaren l'Ajuntament i treient les banderes del Centre d'Esquerra de la localitat, varen ornamentar la façana de l'Ajuntament.

El dia 10 o l'11 d'abril visitaren uns ciutadans el senyor Selves, advertint-lo de l'actuació d'aquell Alcalde, i crec que el senyor Selves va ordenar a l'Alcalde que fes un pregó anunciant que el dia 14 d'abril era festa. El pregó fou fet el dia 13, anunciant que el dia 14 d'abril era festa oficial, i el dijous, el dijous aquest que en diuen sant, va fer festa a les seves fàbriques de calcs i de farina, però el divendres, que era també divendres sant, però també 14 d'abril, va obrir la fàbrica, i llavors uns xicots d'un taller de manyans que hi ha a la localitat, varen anar a la fàbrica, junt amb altres ciutadans i obrers, i els obligaren a parar els motors, i aquell home es posà d'una manera violenta, cridant com un enèrgumèn, dient que a casa seva feia el que li donava la gana, i si el fer a casa seva el que li donava la gana és ja una cosa discutible, jo crec que a l'Alcalde, encara que sigui de Calaf, no se li ha de permetre.

Per tant, em penso que si aquí no es pot aplicar la Llei de Defensa de la República, crec que el senyor Conseller de Governació no ho deixarà sense sancionar.

Ja sé que entre els bancs d'aquesta mà dreta (*Assenyala la Minoria de la Lliga*) hi ha alguns que el defensien i l'estimulen, però si nosaltres no acostumem les autoritats i els que tenen certa jerarquia a complir les lleis establertes, no podem demanar després que la gent que no tingui aquestes condicions de comandament i de posició que compleixin amb les lleis, perquè si un defecte crec que té la ciutadania catalana és el de què és una mica contrària a complir la llei. I és precisament, jo crec, una qüestió que ens hi hem d'acostumar tots, perquè si no ens hi acostumem, hi ha una pila de problemes que no sabrem pas com resoldre'ls. I res més.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Prego a l'amic Fronjosà que m'excusi que avui no li contesti el prec que en part m'era adreçat, perquè ignorant que se m'havia d'adreçar aquest prec, he fet tard. Segurament que si ho hagués sabut m'hauria esforçat d'arranjar-me les coses de tal manera que hagués pogut ésser aquí per escoltar i contestar a l'amic Fronjosà. Com que només n'he sentit una part, prefereixo esperar llegir en el DIARI DE SESSIONS el que ell ha dit i contestar-li en una altra sessió. Ara, com que he sentit que qualificava d'una manera especialíssima a un dels directors de les institucions que depenen del meu departament, crec que he d'avançar-li ja al senyor Fronjosà que jo ignoro que el senyor Planell hagi deixat de fer fins ara allò que tenia el deure de fer i que en relació a les festes, segurament també el que haurà fet ho haurà fet d'acord amb el departament del qual depèn el meu amic senyor Planell. Espero, doncs, que el senyor Fronjosà predrà un xiquet de paciència i esperarà a què demà o en la sessió que a mi em vin-

gui bé, probablement demà mateix, li pugui contestar tot el seu prec.

El Sr. CONSELLER de Governació : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació : El senyor Fronjosà ha fet una denúncia concreta contra l'Alcalde de Calaf i ha començat aquesta denúncia dient que jo ja coneixia prou bé aquest Alcalde de Calaf. Sí, senyor Fronjosà, jo conec molt bé l'Alcalde de Calaf. Com a anècdota li dic que un dia em va suspendre un míting en el que jo hi prenia part. Sé el temperament d'aquest senyor Alcalde i li puc avançar des d'ara que tot el que ha denunciat ací públicament és cert, és exacte ; però també li he d'avançar una altra notícia, i és que el divendres, malgrat la disposició oficial de festa en commemoració del segon aniversari de la República, va treballar-se o es va intentar treballar a Calaf. Jo en vaig tenir la denúncia telefònicament al meu despatx el matí del divendres i telefònicament vaig ordenar a l'Alcalde que es complissin les disposicions oficials. I no és això prou, perquè hi podrien haver una altra classe de responsabilitats. Jo he manat obrir una informació sobre el que va passar a Calaf aquell dia, i cregui el senyor Fronjosà que aplicaré estrictament, enèrgicament, la llei contra aquesta gent que saboteja l'obra de la República.

El Sr. FRONJOSÀ : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Fronjosà, per a rectificar.

El Sr. FRONJOSÀ : Jo ja sé que el senyor Gassol, quan està ben informat, és dels Consellers que fan bondat.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Tots en fem igual.

El Sr. FRONJOSÀ : Tots en fan de bondat, però jo veig que en fa més el senyor Gassol perquè és un bon amic meu. Jo només vull que quan s'assabenti de les veritats, quan s'assabenti de manera oficial de les veritats que jo he exposat, procuri que no puguin passar més. Respecte al senyor Conseller de Governació, ell devia rebre la comunicació a través del lloc de la guàrdia civil, perquè com els ciutadans de Calaf veuen de seguida, en aquest Alcalde el desig de què un dia hi hagi en la vila un espectacle entre la força pública i els ciutadans, van anar a demanar aquests ciutadans l'ajuda al lloc de la guàrdia civil, dient-la-hi que fes complir a aquest patró la festa oficial de la República. La guàrdia civil va contestar que no tenia cap jerarquia sobre l'Alcalde i que per tant no el podien obligar, i aleshores la guàrdia civil fou la que comunicà a Barcelona el delictes en que va caure aquest representant de la República en l'Ajuntament de Calaf. I quan el senyor Conseller s'informi d'això, li agrairé moltíssim que almenys ens comuniqui si a l'Alcalde ja se l'hi ha aplicat la Llei de Defensa de la República i se l'ha tramès a Villa Cisneros.

El Sr. TRIAS DE BES : És liberal això !

El Sr. CONSELLER de Governació : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació : Sobre els extrems que ha exposat el company i amic senyor Fronjosà, tingui la seguretat que aquesta informació es farà d'una manera perfecta i estaran tots perfectament assabentats del que hagi ocorregut allí. Respecte a l'aplicació de la Llei de Defensa de la República, he de repetir una vegada més, com moltes vegades he dit en aquest Parlament, que encara no està en el Conseller de Governació l'aplicació de la Llei de Defensa de la República, i, desgraciadament, jo encara en defensa de la República no puc trametre a ningú a Villa Cisneros, malgrat que moltes vegades hi hauria una bona voluntat per fer-ho. *(Rialles i molt bé, en la Majoria.)*

La reparació dels estralls causats per les inundacions de Girona

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Blasi.

El Sr. BLASI : Senyors Diputats, senyor Conseller de Governació : Saben els senyors Diputats que després de les inundacions del mes de desembre es va constituir a Girona una Junta pro-damnificats. Els enginyers a les ordres d'aquesta Junta van desplegar una activitat extraordinària, i amb un zel i una rapidesa ben lloables, van estendre projectes i van formular pressupostos. Ha resultat que les quantitats que va atorgar el Govern de la Generalitat i el Govern Central i la contribució de les entitats i dels pobles que, amb un gest generós, respongueren a la crida de l'honorable President de Catalunya, no han estat suficients per a cobrir el pressupost total. Ha estat necessari acudir a l'aportació dels Ajuntaments. Hem de significar ací que, ultra els danys que es varen denunciar, n'existeixen d'altres que no van declarar-se a la Junta. Així, per exemple, la revinguda del riu va malmenar camins veïnals que els Ajuntaments es disposen a arranjat sense demanar auxili a la Junta ; però aquesta aportació que es demana als Ajuntaments, i que cobreix ja el 30 per 100, alguns dels pobles no saben com recollir-la ; no ho saben perquè en els Pressupostos municipals no hi havia consignació, no hi ha recursos o no hi ha manera de fer una transferència de crèdit. No es pot acudir a la prestació personal ni al repartiment extraordinari, perquè afectaria a tots els veïns del poble, i això no seria equitatiu, i hi haurien segurament protestes justificades. També ha fallat la crida a la bona voluntat dels propietaris, perquè n'hi ha prou que una minoria d'ells, egoista o mal aconsellada, no es disposés a contribuir, perquè es desmoralitzessin tots els altres. L'aplicació d'algun article de l'Estatut municipal no està ben clara, i, per altra part, no dóna una garantia de rapidesa, i la necessitat d'obrar ràpidament és indiscutible. Així, per exemple, hi ha una mota molt important, la mota de Canet, que el riu ha trencat en diferents llocs, i una petita revinguda faria que el riu es desbordés per aquells esborancs i produiria danys incalculables. Ara bé ; alguns representants d'Ajuntaments de l'Empordà m'han significat que jo fes un prec al

Ministre de la Governació, per a veure si és possible dictar una disposició especial per la qual es poguessin coordinar l'esforç dels propietaris obligats a contribuir i el dels Ajuntaments, perquè immediatament es pogués fer una ampliació dels auxilis que ha ofert la Junta pro-damnificats. Està clar que aquesta disposició podria aplicar-se únicament a les obres perjudicades per les inundacions i que ja es sobreentén que hi haurien unes garanties per a evitar injustícies i abusos. Els propietaris de l'Empordà, en vista de les garanties que pogués creure convenients el Govern, diuen que estan convençuts de què això cauria bé, i que s'interpretés que, si en un cas, un 30 per 100 dels propietaris afectats per una obra no ho volguessin, no es pogués aplicar en un cas determinat. Jo prego al senyor Conseller de Governació que vulgui veure la importància i la transcendència d'aquest prec i que l'acolleixi amb la seva amabilitat característica.

(Ocupa la presidència el senyor Companys.)

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: El senyor Blasi m'ha plantejat un dels problemes més vius que afecten les comarques gironines. Es tracta dels darrers aiguats, dels estralls i les calamitats a conseqüència d'aquells aiguats. Hi ha hagut l'aportació de l'Estat, hi ha a més l'aportació de la Generalitat, i després hi ha hagut l'aportació de la bona voluntat de la gent de tot Catalunya per a remeiar la situació difícil i crítica en què quedaven les comarques inundades de Girona. Ell m'ha dit que aquests sacrificis, aquestes aportacions, no han arribat a cobrir les despeses necessàries per a remeiar aquests mals. Jo li diré que m'he de basar únicament en les disposicions legislatives actuals. En aquest terreny solament hi ha l'Estatut municipal, i a l'Estatut municipal hi ha un article, el 332, apartat b, en el qual es dona ocasió de què es puguin fixar contribucions especials per aquests casos determinats i que s'ha de procedir de la següent manera: en primer terme, l'Ajuntament ha de prendre un acord, l'acord de la necessitat, i fer un pressupost que és solament preceptiu, no és absolut, admet la rectificació després quan s'ha vist que les despeses són menors o superiors a aquesta classe de pressupostos. L'única cosa que actualment es podria fer és la simplificació de la subhasta, del tràmit de subhasta, aquesta simplificació jo crec que el meu estimat amic el Conseller de Finances a qui pertany això no tindrà inconvenient que un expedient d'exempció de subhasta sigui ràpidament resolt, i ens trobarem que les obres podran anar endavant. Perquè tampoc és d'aplicació l'article que fa referència a l'Associació Administrativa de veïns, perquè no representa una tercera part de les obres; és menys, perquè crec que les aportacions fetes pels aiguats de Girona arriben a un 70 per 100, per tant, no és necessari arribar a constituir una Associació Administrativa de veïns.

Resten aplanades en aquest sentit les dificultats que posava el meu bon amic senyor Blasi.

He de dir-li també que està estudiant-se, prompte serà ponència de Govern, la Llei municipal de Catalunya que resol a aquestes coses d'una manera gairebé perfecta. Mentrestant no seria del cas dictar una disposició transitòria per un cas determinat. Jo prego al senyor Blasi que aculli aquestes manifestacions meves i veurà com dintre la llei actual es pot anar ràpidament a remeiar tot. Tant vostès com nosaltres hem de donar als pobles damnificats aquella sensació decidida de refer-se contra els estralls de les inundacions.

El Sr. BLASI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Blasi.

El Sr. BLASI: Agraeixo les paraules del senyor Conseller de Governació, i com que en definitiva el que volien els Alcaldes és un camí per arranjar les coses, els trametré el seu consell, i si hi hagués alguna dificultat, agraeixo la bona disposició del consell per a solventar-la.

Els precés dels senyors Diputats en relació a l'actuació dels Ajuntaments

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Per a fer una pregunta al senyor Conseller de Governació, suggerida per la seva presència, car no havia tingut el gust de saludar-lo en el començament de la sessió. Sense voler fer referència i fent un esforç d'abstracció per a no recordar absolutament res del que he sentit aquí el senyor Fronjosa...

El Sr. FRONJOSA: Sembla que li cou al senyor Vidal!

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ...perquè és una cosa absolutament diferent, volia preguntar al senyor Conseller de Governació quin és el criteri del Govern, si el Govern l'ha format ja, respecte a la conveniència que en aquesta Cambra en detall es discuteixin les actuacions d'Alcaldes i Ajuntaments, sense entrar tampoc en el criteri que pugui tenir el Govern i la majoria respecte al problema de l'autonomia municipal. Vull dir al senyor Conseller de Governació que a l'arxiu de casa, que està a la seva disposició, hi ha centenars de cartes de protesta i denúncies concretes contra Alcaldes, per fets que no qualificaré aquí — vull anar en compte amb el lèxic — per fets que són gravíssims, que representen abusos contra els drets dels ciutadans i probablement un desprestigi pel règim republicà. Voldria preguntar-li al senyor Conseller de Governació si ja ha format el Govern criteri respecte a la conveniència de què tots portem les denúncies que tinguem sobre aquests fets — i jo en tinc una enormitat — aquí a entretenir la Cambra. En el cas que sigui criteri del Govern que això es parli aquí, opinant el que s'opini sobre l'autonomia municipal, no tindrà més remei, i em figuro que altres companys es troben en la meua situació, que venir aquí a entretenir durant hores i hores la Cambra amb moltes coses que com dic representen atropellaments pels ciutadans i una vergonya pel règim republicà.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: En primer terme, he d'agrair al senyor Vidal i Guardiola la complaença en què em veu aquí en aquest Parlament; és una qüestió de galanteria que no puc excusar-me. En segon terme, m'ha preguntat a veure si el Govern tenia criteri sobre les qüestions dels Ajuntaments i Alcaldes.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sobre el fet de portar-les aquí.

El Sr. CONSELLER de Governació: Portar-les aquí al Parlament. Molt bé; però si no hem fet res més, si fa dies i dies que se m'està preguntant sobre actuacions d'Ajuntaments i Alcaldes! Els companys de la V. S. saben que s'han fet gestions particulars.

El Sr. TRIES DE BES: Procurant evitar el portar-les al Parlament.

El Sr. CONSELLER de Governació: Però en definitiva s'han fet aquestes preguntes.

El Sr. CONSELLER de Finances: Recordi a Martorell.

El Sr. TRIES DE BES: No és d'ara; Martorell és d'abans.

El Sr. CONSELLER de Governació: Jo els puc dir en termes generals que sempre que les VV. SS. tinguin un problema a plantejar a aquesta Cambra, respecte a fets que afectin el Departament de Governació, el mateix que en el Departament dels altres companys, poden plantejar-lo sense cap mena d'escrúpul. Per a acabar, m'he de congratular que la V. S. sigui un gran defensor de la República, era una cosa que jo desconeixia. (*Molt bé, en la Majoria.*)

Un Sr. DIPUTAT: Menys el dijous sant.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Per a agrair la resposta i dir al senyor Conseller de Governació que faré ús de la indicació que em fa i quant a la ignorància en què estava respecte a un fet prou conegut, per a lamentar-m'en. (*Rumors en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: Resta acabat el període de prec i preguntes.

Un telegrama del senyor President de la República

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats: El telegrama que per acord del Parlament va dirigir aquesta Presidència a S. E. el President de la República, ha estat contestat amb un altre telegrama, que està concebut en els termes que llegirà el senyor Secretari.

Un Sr. SECRETARI (*llegeix*): «Presidente de la República a Presidente del Parlamento catalán. — Agradezco efusivamente saludo tan sincero al que corresponde con la alegría de ver la rápida y armoniosa consolidación de todas las libertades e instituciones democráticas afianzadas por la República. Ruégole sea intérprete de ello ante esa Asamblea.»

(*Aplaudiments en tots els sectors de la Cambra, excepte en els bancs de la Minoria de Lliga Catalana.*)

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: En sou d'oposers de republicans.

El Sr. DURAN I VENTOSA: ¿Per això ens hem d'entusiasmar?

(*Protestes i rumors en diversos indrets de la Cambra.*)

Continuació de la interpel·lació sobre el problema de l'atur forçós

El Sr. TALLADA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: Senyors Diputats: Encara que sols fos per consideració al nostre company de la Minoria socialista, no pot la Minoria de Lliga Catalana deixar de prendre part en el debat entaulat amb motiu de la interpellació del senyor Ruiz i Ponseti sobre el problema de l'atur forçós, però és que ultra aquest problema preocupa tant a tots els pensadors, a tots els economistes i a tots els Governos, que vertaderament havia de merèixer que nosaltres exposéssim aquí la nostra opinió sobre alguns dels problemes plantejats pel senyor Ruiz i Ponseti en la sessió anterior. De totes les conseqüències, gravíssimes moltes d'elles, que té l'actual crisi econòmica, una de les més importants és el problema de l'atur forçós, car per un cantó desequilibra els Pressupostos dels Estats, perquè els obliga a emprendre obres públiques, moltes vegades innecessàries; i d'altre cantó, l'obliga a socórrer, complint com és el seu deure, aquells treballadors que es troben sense feina, i l'obliga de retop també a recarregar les tributacions en uns moments precisament en què convindria que la indústria es veiés alleugerida dels mateixos per a poder suportar les conseqüències econòmiques d'aquesta crisi.

El problema de l'atur forçós és un problema molt complex. En realitat, sota un sol nom s'amaguen una sèrie de problemes completament diferents. Existeix indubtablement un problema de l'atur forçós que en podríem dir normal, un atur forçós que es desenvolupa en totes les societats industrials, inclús en èpoques de plena activitat: un canvi d'una moda, la desaparició d'una indústria, reparacions en una determinada fàbrica, sempre tenen un nombre determinat d'obrers sense feina. Existien en èpoques de prosperitat uns coeficients variats segons les diverses indústries, però reduït quasi sempre, que eren socorreguts mitjançant determinats procediments que la ciència econòmica i social indicava. No és aquest el moment de parlar d'aquestes coses, avui dia desgraciadament ja desaparegudes.

Existeix després l'altre problema de l'atur forçós completament diferent del que acabo d'esmentar, i és l'atur forçós de caràcter cíclic. En virtut del caràcter cíclic que tenen les crisis econòmiques dintre de l'organització del món actual, hi ha períodes de gran depressió, en els quals masses enormes de treballadors són llençades al carrer perquè s'ha produït un desequilibri entre l'oferta i la demanda de les mercaderies, entre la producció i el consum d'aquestes mercaderies. És un altre problema completament distint de l'anterior.

Existeix encara un altre fenomen diferent

també, que és aquest atur al qual es referia principalment el senyor Ruiz i Ponseti en les seves anteriors intervencions, atur que podríem nomenar de caràcter tecnològic. És aquest atur que es produeix quan els progressos de caràcter industrial són tan ràpids o es produeixen en unes èpoques de pressió econòmica que no és possible que la indústria pugui absorbir tota aquella massa de treball, que és deixada sense feina en virtut d'aquest progrés ràpid de la tècnica o de l'organització industrial. I encara després d'aquests tres tipus característics i ben diferenciats d'atur forçós, existeixen altres variants, altres formes secundàries; per exemple, una d'aquestes formes és aquell atur forçós que es produïa a Anglaterra ja abans de la guerra i, principalment, després de la guerra, problema de l'atur forçós que jo no crec possible enquirir en cap de les tres classificacions que jo he fet de l'atur forçós, perquè era degut principalment a què Anglaterra, en virtut de circumstàncies excepcionals, havia adquirit una preponderància industrial sobre tots els demés països, i després l'evolució de l'economia li havia tret aquests factors de prosperitat, havia fet créixer altres economies, havia creat una banca, una marina en altres regions industrials; havia disminuït, per exemple, la importància del carbó dintre de la indústria, i tot això havia fet perdre a Anglaterra aquella supremacia industrial que, durant llargs anys, havia obtingut i havia produït en conseqüència el desenrotllament d'una manca de feina, d'un atur forçós de caràcters extraordinàriament greus.

El que agrava en els moments actuals aquest problema de l'atur orçós és que, en virtut de la crisi industrial i en virtut de fets determinats de l'evolució industrial, coexisteixen en el moment actual diversos, podríem dir tots, aquests fenòmens d'atur forçós. I aquesta complexitat, aquesta coexistència de totes varietats de l'atur forçós, és precisament el que dona al problema en el moment actual la seva intensa gravetat i, sobretot, les dificultats en què es troben tots els governants per a poder-li donar les solucions que desitjarien.

El Govern de la Generalitat ha presentat un Projecte sobre l'atur forçós que avui hem començat a estudiar dintre de la Comissió de Treball, Projecte el qual indubtablement no vol resoldre el problema de l'atur forçós, sinó solament portar una modesta cooperació al millorament de la situació dels treballadors a casa nostra. Quan es discuteixi aquest Projecte aquí en aquesta Cambra, aleshores la Minoria de Lliga Catalana tindrà molt de gust en manifestar la seva opinió sobre aquest problema tractat de caràcter general, i així en el dia d'avui m'he de referir jo particularment al que constituïa el nervi de la intervenció del senyor Ruiz i Ponseti, que era tractar de l'atur tecnològic i dels mitjans que es poden utilitzar per a remeiar les conseqüències d'aquest atur de caràcter tecnològic.

Indubtablement, l'experiència ens demostra, sobretot l'experiència anglesa, que el procediment de les subvencions als treballadors sense feina és un procediment que no ha donat cap resultat, és un procediment que produeix conseqüències

molt perjudicials per a una economia i no resol en absolut el problema; sense que aquesta afirmació meva vulgui dir que no hi han circumstàncies, hi han casos en què malgrat estar convençuts que no es resol per complet el problema, no obliguin, per multitud de raons, humanitàries i polítiques, a utilitzar els subsidis dels treballadors per a continuar mantenint amb una certa capacitat de consum a les classes treballadores. I així el problema, que, com dic, no es resol per mitjà de les subvencions per als treballadors sense feina, per les indemnitzacions, s'ha volgut resoldre avui dia segons dues direccions diferents. Aquestes dues direccions, en essència podríem dir que són: l'orientació assenyalada per l'economista anglès Maynard Keynes en una sèrie d'articles molt interessants publicats recentment en el diari *The Times*, de Londres, i l'altra orientació marcada pel consell de les corporacions d'Itàlia en presentar a Ginebra el seu projecte de reducció de la jornada de treball fins a quaranta hores.

El procediment o sistema de Mr. Maynard Keynes i dels altres que pensen com ell està basat en creure que les dificultats actuals, que l'exorbitància de les xifres de l'atur forçós en els moments actuals depenen principalment de la crisi econòmica actual, crisi que ara per ara encara continua considerant com una crisi de caràcter cíclic, i que, per tant, atacant aquesta crisi econòmica, tornant a posar en moviment el món, disminuiria d'una manera considerable, gairebé pot dir-se que es resoldria el problema de l'atur forçós. En síntesi, la idea de Mr. Maynard Keynes, a la qual em referiré molt breu, és que el món està actualment en un punt mort, i que és precis fer tots els esforços possibles per a poder trencar la inèrcia de l'organització econòmica del món i poder-lo posar en moviment. Per a anar a això, els partidaris d'aquesta doctrina han ideat un sistema d'obres públiques finançat per uns grans emprèstits, i en virtut d'aquest sistema d'obres públiques iniciades per l'Estat, creuen ells que es començaria a donar col·locació a un determinat nombre de treballadors. A l'ensem, això donaria com a conseqüència que la indústria en virtut de les comandes necessàries per a portar a terme aquestes obres públiques, sobretot les indústries relacionades amb l'art de la construcció, experimentarien una mica de revifalla, i en aquesta revifalla hi emprarien nous treballadors, hi utilitzarien nous treballadors. Això donaria lloc a un augment en la capacitat de consum de la massa treballadora, i a l'ensem, la confiança i l'optimisme que es desenrotllaria en altres indústries en veure que ja es començava a treballar en moltes d'elles, donarien lloc a què es posés, com dic, en moviment la màquina econòmica del món.

A primera vista sembla que això, segons Mr. Maynard Keynes, havia de portar com a conseqüència una nova càrrega a sofrir per l'Estat, càrrega perillosa precisament en moments en els quals el dèficit dels Pressupostos de l'Estat presenta caràcters tan paorosos, però en el fons, segons la seva teoria, les coses no anirien així, perquè per un costat l'Estat s'estalviaria tots els diners que esmerça en les indemnitzacions als tre-

balladors que posaria en moviment, als quals donaria feina en virtut de les seves obres públiques. Per altre cantó, l'Estat, en virtut de la renaixença de la indústria, augmentaria els ingressos per tributació, i tot això donaria lloc a què — segons els càlculs que fes Mr. Maynard Keynes, i que no he d'explicar-los — donaria lloc a què el sacrifici per part de l'Estat fos molt més petit del que en apariència sembla.

L'altre sistema, el sistema que representa la proposició del Consell de Corporacions italianes, és un sistema que està fonamentat en la creença de què l'atur forçós en el moment actual obeeix a causes més profundes que no la crisi econòmica actual, que si és una crisi cíclica serà una crisi pasatgera, que durarà més o menys temps, però que seguirà la mateixa sort que han seguit les crisis anteriors. Creuen els partidaris d'aquesta doctrina que el que ha passat en el món és que s'ha produït en virtut de la racionalització del treball, en virtut de tots els avenços extraordinaris que en els rams industrials, en l'electricitat, en la química, en la mecànica, han tingut lloc principalment després de la guerra, s'ha produït un desequilibri, han estat sobrers una sèrie de treballadors els quals no han pogut ésser absorbits per altres indústries com havia succeït en temps anteriors de l'economia, i, per tant, que és precis adoptar unes mesures en consonància amb aquestes característiques del fenomen. Fins ara, en aquests avenços tècnics, aquests procediments més perfeccionats de l'organització industrial, o d'avenç de la tècnica química, mecànica o elèctrica, en el segle passat havien tingut lloc també, però sempre havien donat com a conseqüència, que altres indústries naixents absorbissin els homes que anaven quedant sobrers en virtut d'aquests perfeccionaments de la tècnica, i havien donat lloc a què amb aquests perfeccionaments de la tècnica es portés una disminució del preu de cost de les mercaderies i un consegüent abaratiment d'aquestes mercaderies, o eixamplaven les capes de consumidors possibles d'aquestes mercaderies, i això donava lloc a un augment extraordinari del consum d'aquestes mercaderies, que venia a engrandir les necessitats industrials i, per tant, donava lloc a altres capes de treballadors.

Però és molt diferent aquests procediments tècnics, l'actuació d'aquests perfeccionaments tècnics en època de gran activitat industrial, de gran riquesa, que no pas en època de decreixença d'aquesta activitat, com és la que estem sofrint en aquests moments, i per això en el moment present no ha tingut lloc tot aquell fenomen d'absorció de les masses treballadores que havíem vist nosaltres que tenia lloc en el segle XIX, quan també havíem travessat una època de grans perfeccionaments tècnics. I així diuen que, com el problema és diferent en el seu fons, ha d'ésser diferent també el remei a aquest problema, i es proposa una reducció de la jornada de treball.

Una reducció de la jornada de treball, ja sigui en la forma d'una setmana de quaranta hores, com es proposa per alguns, o sigui en la forma que proposava el senyor Ruiz i Ponseti, de rebaixar en un 25 per 100 el nombre d'hores de treball diàries. En aquestes dificultats que s'han anat

produint en la indústria i que han impedit que reaccionant els mecanismes naturals de l'organització econòmica actual, pogués venir aquesta absorció dels treballadors, han influït molt les mesures de caràcter socialitzant que han anat prenent-se per part dels Governes, i que han anat donant a l'organització econòmica una rigidesa tal que fa que no puguin ésser utilitzables aquests mecanismes d'autoregulació que en èpoques d'un major liberalisme funcionaven; i en aquest punt he de dir que trobo molt més lògica la posició de la Minoria socialista, de creure que si la situació amb l'organització actual del món, és una cosa que va malament, i ha d'ésser substituïda per una organització de caràcter contrari, que no pas la d'aquells homes, com molts Partits polítics, no solament d'Espanya, sinó d'arreu del món, que, acceptant els fonaments de la nostra organització econòmica no fan més que posar traves i dificultats a què aquests mecanismes d'autoregulació puguin arribar a funcionar. Però bé, en resum anem a la reducció de la jornada de treball com a mitjà de resoldre aquest problema tecnològic de l'atur forçós.

En realitat no es tracta més que d'un repartiment del treball, ja que no existeix treball per tots, i en lloc d'existir una gran desigualtat, de què els uns treballin a ple, i que altres no treballin gens, es vingui a fer un repartiment d'aquest treball entre tots els treballadors. Aquest problema porta com a conseqüència un dilema, al meu entendre, dilema les conseqüències del qual, greus, desagradables, almenys al meu entendre, no va poder destruir tota l'argumentació i totes les dades que va esmentar el senyor Ruiz i Ponseti en el seu discurs del primer dia, el qual vaig tenir el gust d'escoltar. Perquè en realitat el problema de la reducció d'hores de treball ha de portar una d'aquestes dues conseqüències: o bé ha d'augmentar el cost de producció o bé ha de disminuir el salari setmanal dels treballadors. Podria discutir-se si augmentarà molt o poc el cost de producció; podria discutir-se si haurà de disminuir poc o molt el salari dels treballadors, però en essència jo crec que s'ha de produir una d'aquestes dues coses: o un augment del cost de producció, o, si no es vol aquest augment, una disminució en el salari dels treballadors. Si s'accepta anar a una reducció de les hores de treball setmanals, que representa una disminució de la remuneració setmanal dels treballadors, aleshores en realitat el problema no resol res, perquè la capacitat de consum de la massa treballadora, tant poc en general no variarà en absolut, serà la mateixa. Els mitjans que podrà utilitzar la massa treballadora en conjunt per a poder comprar mercaderies, no havent variat no es produirà en la indústria aquesta revifalla que sols pot produir-se d'un augment en la capacitat de consum. L'únic que es produirà és un fenomen de solidaritat de repartiment de treball entre tots els treballadors.

I si, pel contrari, s'augmenta el cost de producció de les mercaderies, aleshores no farem més que augmentar aquesta diferència que existeix avui dia entre els preus de les primeres matèries i dels productes manufacturats, que al meu enten-

dre és una de les causes que més contribueix a la persistència de la crisi econòmica actual.

El sistema de reducció de les hores de treball és un sistema massa simplista i, com tots els sistemes simplistes, té multitud de defectes i obli-da, no pot tenir en consideració una sèrie de complexitats que té l'organització de la vida econòmica moderna. Per exemple, existeixen ja avui dia moltes indústries que treballen en jornada reduïda, en molts països, en moltes indústries, hi ha el que en termes tècnics s'anomena el «short time». En moltes indústries que ja existeix jornada reduïda, ¿quin efecte els podria fer reduir encara més la jornada de treball? Una de les causes principals de la persistència i de la gravetat de la crisi actual, és la misèria amb què es troben grans masses agrícoles de la població. ¿Com s'aplicarà aquesta reducció de les hores de treball precisament a les masses agrícoles? I si no s'aplica continuarà existint precisament aquesta causa que tan greu fa la crisi econòmica actual. Quan en virtut d'una reducció de les hores de treball es trobin els industrials amb què el cost de producció de llurs mercaderies se'ls augmenta, ¿no és una cosa completament lògica que per sofrir la competència dels altres industrials o dels altres comerciants vulguin fer tot el possible per a reduir aquest cost de les mercaderies i acudeixin per a obtenir aquesta rebaixa del cost de les mercaderies, precisament a procediments de racionalització industrial que tornaran altra vegada a plantejar el problema en els mateixos termes en què el tenim plantejat? I com s'aplicarà? Quines dificultats tècniques no ha de suposar l'aplicar aquesta rebaixa de jornada a les indústries que tenen el salari a peces, els salaris de caràcter diferencial, el salari Taylor, el salari *gentt*, etcètera.

A més hi han indústries que tenen un coeficient d'atur molt elevat, i d'altres que tenen un coeficient d'atur molt petit. En aquestes indústries que tenen un coeficient d'atur molt elevat, la reducció de les hores de treball quasi no surtirà cap classe d'influència, i en les que tenen un coeficient d'atur molt petit, que quasi estan en plena prosperitat, com en els temps normals, en aquestes l'aplicació de la reducció d'hores de treball no farà més que agreujar llur situació. No tenim més que fer una comparació entre la indústria de la construcció i la dels teixits, per exemple. La indústria de la construcció, que sofreix un atur d'un coeficient extraordinari, i la dels teixits que almenys fins fa poc temps, en algunes poblacions industrials de Catalunya treballava fins tres torns diaris. I quan volguessin aplicar aquesta reducció de la jornada a la indústria de la construcció, si ara es treballen vuit hores i s'arribés a l'acord de treballar-ne tan sols sis, en lloc de resoldre problemes s'agreujarien aquests problemes, perquè s'allargaria el temps de la construcció i els propietaris sentirien menys estímul i desitjos de construir, entre altres raons fonamentals, perquè la jornada de sis hores representaria una gran elevació en el cost de la construcció.

I en la indústria dels teixits, l'aplicació d'una reducció de la jornada del treball, toparia amb grans dificultats tècniques, entre altres la que re-

presentaria l'haver d'ensinistrar a gran nombre de treballadors, el que en definitiva donaria com a conseqüència segura de què aquella indústria sofriria una crisi des del moment de la implantació d'aquesta jornada, crisi que ara no sofreix.

I per últim, ¿com pensar en una aplicació d'aquest sistema de reducció de les hores de treball, si la reducció no s'acorda en tot el món, si el sistema no s'aplica des d'un punt de vista internacional? Astora pensar que fa catorze anys es va signar la Convenció de Washington, establint la jornada de vuit hores i encara hi han Estats que no l'han aplicat. En aquestes condicions, aplicar una jornada de quaranta vuit hores setmanals, plantejaria nous problemes i agreujaria els ja existents.

¿I com aplicar aquest sistema tan sols per Catalunya, com proposava el senyor Ruiz i Ponseti, mentre en la resta d'Espanya es treballin les vuit hores diàries? I és convenient pensar que en moltes fàbriques d'Epanya es treballa més de les vuit hores diàries i no es compleixen moltes disposicions de caràcter social.

Els Srs. FRONJOSA i COMORERA : I catalanes també!

El Sr. TALLADA : Inclús, ho crec ; però el que sí afirmo és que a Catalunya es compleixen les disposicions de caràcter social més que en la resta d'Espanya.

Un Sr. DIPUTAT de la Minoria socialista : Segons...

El Sr. TALLADA : En general molt més.

El Sr. FRONJOSA : Allà on predomina la Lliga, no.

El Sr. TALLADA : Què té a veure la Lliga amb això ! Al nostre entendre, l'aplicació d'aquest sistema de jornada setmanal seria un error i no contribuiria a resoldre el problema de l'atur forçós en atenció a les seves característiques actuals.

Indubtablement, aquesta proposició té un fons de veritat i un fons de justícia. Els progressos de la indústria durant el segle XIX, han donat lloc a què minvés d'una manera considerable la jornada de treball a què estaven sotmeses les classes treballadores. N'hi haurà prou amb llegir la situació de la indústria cotonera a Anglaterra. En l'època en què Carles Marx allà pels anys 47 i 48 del passat segle estudiava l'organització d'aquesta indústria i en treia conseqüències per a bas-tir la teoria del socialisme, i comparar la situació d'aquella època amb la situació actual dels treballadors per a veure que vertaderament han gaudit els treballadors de les avantatges en disminució d'hores de treball que els hi ha proporcionat aquests perfeccionaments tècnics.

Ara bé : si aquestes avantatges que han tingut els treballadors han estat ràpides o molt lentes, hi haguessin pogut ésser avantatges més intenses del que ho han estat, això són coses que resten a l'apreciació personal, doncs inclús poden existir apreciacions diferents entre els que pertanyen a un mateix Partit polític ; però en el fons existeix aquesta reducció de les hores del treball com a conseqüència dels perfeccionaments tècnics conquerits en el segle XIX.

El que nosaltres creiem, és que és difícil i fins perillós l'implantar aquest sistema en els moments

actuals de desorganització social i crisi tan intensa. La naturalesa no fa salts, va dir el naturalista Lenneo, i en l'evolució de les societats tampoc convé fer el camí a salts. Per això creiem nosaltres que el que convé fer és atacar tots els símptomes que ha produït la crisi econòmica actual, amb els procediments que sigui. I quan discutim el projecte del Govern, aleshores serà arribada l'ocasió de discutir i acordar altres reformes, però sempre amb gran cura, i encaminades al mateix fi i objectiu del que proposa el senyor Ruiz i Ponseti, perquè sols quan hagi millorat aquesta situació, seran possibles reformes que ara serien utòpiques i perilloses. (*Molt bé, en la Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: Com sigui que el senyor Ruiz i Ponseti té el propòsit d'intervenir en aquest debat, no tindriem inconvenient en cedir-li l'ús de la paraula.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència cedeix l'ús de la paraula al senyor Diputat que ho demani.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ruiz i Ponseti té la paraula.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: A continuació de la nostra intervenció en el darrer dia en què es va reunir el Parlament, va parlar el senyor Conseller de Treball, i nosaltres diferirem el continuar aquesta interpellació per quan hagués intervingut el senyor Tallada, que havia demanat per parlar, perquè vàrem suposar — potser se'ns podrà dir que gratuïtament, però els fets han vingut a donar-nos la raó — que els arguments serien semblants i que molt possiblement, amb les mateixes paraules per part nostra podríem contestar a les dues intervencions.

Parlava el senyor Casals, iniciant unes elucubracions econòmiques que no va continuar, i deia que no sabia bé si la crisi mundial era deguda a un excés de producció o a un defecte de consum. Nosaltres hem de començar per a manifestar que no hem portat aquí cap desig de què es faci un estudi econòmic, un estudi profund de la crisi econòmica. Hem portat un problema viu, un problema que han de resoldre els que governen; i no ens interessa el que es digui en ordre a si estem en front d'un defecte de producció o d'un excés de producció o si estem en front d'un defecte de consum o un excés de consum. Sabem que hi ha milions de germans nostres que tenen dret a treball i que demanen treballar, i sabem que la societat capitalista no els hi proporciona treball, i, com a conseqüència de no proporcionar-los treball, no reben un salari que els hi permeti menjar. Vàrem afirmar d'una manera categòrica que la conseqüència indubtablement tràgica d'aquest fet és que en no rebre un salari, aquests germans nostres primerament enmalalteixen i després han de morir d'inanició. És aquest un espectacle que per si sol dona la idea de la seva importància tràgica. I davant d'aquest espectacle creiem que els nostres governants, que s'han declarat més d'una vegada com homes socialitzants, tenen el deure ineludible, inclús fent honor a les seves propagandes dintre del període electoral, de resoldre aquest problema el més ràpidament possible; i de resoldre'l d'una manera seriosa, no envestint-lo amb pallia-

tius, no envestint-lo amb mesures que no hagin de conduir a cap resultat eficaç.

Tenim desgraciadament ja l'experiència d'altres països, i sabem que les mesures que aquí es proposen no han donat en cap lloc cap resultat eficaç. Hem recomanat nosaltres unes solucions fonamentades en consideracions positives i que considerem molt sòlides i que no han estat rebatudes. Si les consideracions que nosaltres hem fet haguessin estat rebatudes, les examinaríem amb tranquil·litat per a veure si entre tots trobàvem solucions. Nosaltres hem preconitzat una mesura fonamental, que hem afirmat aquí, sense que se'ns hagi contradit, que constituïa una iniciació de la solució del problema, i hem intentat demostrar amb consideracions purament econòmiques que aquesta solució és no sols desitjable, sinó que és possible. I tampoc se'ns ha rebutat de cap manera aquesta possibilitat dintre de la vida econòmica.

Ens deia el senyor Conseller de Treball que la nostra pretensió obeïa a un desig de justícia social, però que era sabut que s'havia demostrat que no podia ésser implantada sinó responenent a un acord internacional. No creiem que això ningú ho hagi demostrat. Hi ha molts, que ho han afirmat, però una demostració seriosa no l'ha donat ningú; de manera que aquesta afirmació en llavis del senyor Conseller de Treball és més bé l'expressió d'un desig que no pas la manifestació d'una convicció seriosa.

Deia que si no hi havia acord internacional era impossible resoldre aquest problema. Jo ja vaig denunciar el doble joc que creia haver vist en els representants patronals que han llançat aquesta afirmació i desgraciadament l'organització excessivament democràtica de l'Oficina Internacional del Treball, organització que té la seva rel i l'única raó de la seva funció en què els acords de treball siguin de caràcter internacional, infla aquest argument, dona la raó sempre als representants patronals que defensen aquesta tesi de què els acords han d'ésser de caràcter internacional.

Repartit el món econòmic en compartiments estancs, repartit en rotllanes tancades, que no tenen res a veure uns amb altres, vàrem intentar demostrar aquí — i mentre no es rebatin els nostres arguments hem de seguir afirmant que tenim la raó — que Espanya pot resoldre aquest problema sense necessitat d'esperar cap acord de caràcter internacional.

Si la República espanyola tingués una visió més socialista, aquest problema l'hauria ja resolt, i acabava defensant que si no hagués estat així, si la República espanyola no tenia la voluntat de resoldre aquest problema, havia de tenir aquesta valentia l'Estat català, el nostre Parlament.

És clar que per a defensar aquesta tesi — que ja vaig dir que considerava un xic més atrevida — no podíem donar arguments de caràcter numèric, no podíem donar arguments definitius, sinó més bé de caràcter imponderable, però que creïem aquelles raons suficients.

Tingueu en compte, ho hem de recordar tots, que Catalunya no pas per l'auxili dels seus elements econòmics, ni de les seves classes patronals, sinó per l'esperit de lluita de les seves classes obreres, fou la primera regió d'Espanya que va implantar la jornada de vuit hores, avançant-se

amb això notablement a totes les regions espanyoles. ¿I què va passar com a conseqüència d'aquesta reducció? ¿Quines conseqüències catastròfiques se'n varen derivar per a la indústria catalana? No va passar més sinó que la indústria catalana va seguir el seu progrés inacabat, el seu progrés continuat, sense que sofrís com a conseqüència d'aquella reducció, cap esbranzida seriosa per part de les altres regions espanyoles.

És el mateix que passaria avui. Hem defensat i ningú ho ha contestat tampoc, perquè les paraules que deia en aquells moments el senyor Tallada respecte d'aquell punt estan mancades de fonament econòmic, que si nosaltres donem treball als que avui estan sense feina, augmentem d'una manera efectiva la capacitat adquisitiva del mercat, i en augmentar d'una manera efectiva la capacitat adquisitiva del mercat — perquè tots aquests que no treballen i no compren es convertirien en compradors — donem una millora immediata a tot el món industrial i comercial, i aquesta millora immediata repercuteix també d'una manera més immediata sobre la mateixa regió on es produeix l'escursament de la jornada, perquè hi ha moltes indústries de caràcter local que toquen les conseqüències efectives d'un augment de la capacitat adquisitiva del mercat.

L'aspecte moral del problema, l'aspecte que jo en deia lògic del problema no ha estat rebut, perquè no es pot, naturalment, rebatre. Si hi ha una quantitat determinada de treball a fer i som un nombre determinat d'homes a fer-lo, allò lògic, allò natural, és que aquest treball el fem entre tots, que no siguem uns quants a viure amb prosperitat i no condemnem els altres a morir fatalment de fam. Perquè encara que realment no els condemnem a una mort absoluta i immediata, sinó que sigui en la forma que sigui, per miserable que sigui, perceben un subsidi de la societat, i en el fons el que passa és que tots van menjant, uns més miserablement que altres, però tots van menjant, i no hi ha cap dubte que tot el que mengen els homes pesa d'una manera efectiva sobre la producció sigui de la forma que sigui, i pesa sobre la producció industrial i agrícola. Però el que desitgem és que es reparteixi d'una manera més equitativa i resoldre el problema moral de què tots els homes mengin d'una manera digna i no pas els uns per dret i els altres per misericòrdia. Aquest argument no ha estat tampoc rebutjat.

Ens deia el senyor Conseller de Treball — i avui també hi ha fet al·lusions el senyor Tallada — que prescindint d'aquelles indústries que més o menys poden ésser d'exportació, que més o menys poden haver de trametre els seus productes a altres regions o a l'estranger, les indústries de caràcter més local com la del ram de la construcció, inclús en aquesta, poden haver-hi serioses dificultats per l'escursament de la jornada de treball.

El senyor Tallada fa més temps que estudia economia que aquest modest Diputat i sap que les indústries del ram de la construcció són les que poden resistir de manera més fàcil i senzilla la reducció de la jornada de treball. Es construirà quan es necessiti construir i es deixarà de cons-

truir quan sobrin habitacions. El problema de que la construcció costi el 10 per 100 més o menys, com deia el senyor Tallada, sap que en darrer terme repercuteix d'una manera directa sobre la cotització dels solars, sobre el preu dels terrenys edificables.

El Sr. TALLADA: En temps normal, sí.

El Sr. RUIZ I PONSETI: I en temps anormals també; però els homes que necessitin vivendes i estiguin disposats a pagar un lloguer per una venda trobaran sempre un contractista o un propietari que estarà disposat a construir una casa perquè ell hi visqui, i quan sobrin pisos i hi hagi cases deshabitades, es deixaran de construir.

El Sr. TALLADA: Com ara.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Llavors no influirà en el cost de la construcció ni es podrà atribuir aquesta manca de treball del ram de la construcció a l'escursament de la jornada de treball, que no té res a veure amb el problema que és objecte de debat aquí.

El senyor Tallada ha fet una llarga excursió sobre les causes de l'atur forçós i dels mètodes econòmics per a resoldre'l i s'ha detingut per fi a les causes, en els mètodes que no són els que jo vaig preconitzar aquí l'altre dia, i únicament ha quedat com a mètode seriós, com a mètode digne d'ésser tingut en compte avui, la reducció de la jornada de treball, perquè és l'única compensació als avenços tecnològics del nostre segle.

S'ha aturat molt lleugerament a rebatre la nostra tesi, a rebatre el punt de vista que nosaltres defensem. Ens deia per a començar que en el segle passat també hi hagueren avenços tecnològics importants, i es va poder passar el món d'aquests avenços tecnològics, va poder superar-los sense embestir el problema que avui nosaltres estem embestint. Primerament hi ha un error de fet innegable en aquesta afirmació, perquè durant el segle passat i en els començaments del segle actual va ésser reduïda certament la jornada de treball. Jo, en els pocs anys que he viscut la vida industrial, he viscut reduccions de jornada de treball des de dotze hores fins a vuit; és a dir, una reducció del 50 per 100, que em sembla que és apreciable; però prescindint d'això, i prescindint-ne pel fonament de què d'avui endavant han d'ésser molt més fortes les reduccions de les jornades que no pas d'avui endarrera, hi ha un fet que és oblidat generalment d'una manera interessada pels que intervenen en la discussió d'aquest problema, i és l'entrada en joc molt recent del nacionalisme econòmic. Fins fa pocs anys, les petites regions industrials europees eren les proveïdes de gairebé tot el món en articles industrials. Això vol dir que el progrés tecnològic europeu, l'augment extraordinari de productivitat de les regions industrials europees, era fàcilment compensada per la colonització de nous països verges en el món i la introducció dels costums semicivilitzats, la introducció del consum de nous articles de producció industrial. Però això s'està acabant ràpidament. El Japó primer, la Índia després, Xina ara, es van, si no civilitzant des del punt de vista moral, es van utilitant ràpidament, amb un utilatge almenys tan perfecte com l'utilatge europeu, però molt més perfecte, perquè és un utilatge de darrera hora, és l'utilatge més perfeccionat que es troba en el moment actual. Això fa que aquests països

que al mateix temps que anaven progressant la productivitat europea anaven augmentant el seu consum de productes industrials, dintre de pocs anys — alguns ja hi estan i altres hi estaran dins de pocs mesos — és proveiran a si mateixos, responen a l'atac del nacionalisme econòmic i europeu, que s'està negant d'una manera sistemàtica a absorbir els productes colonials.

Això vol dir que el problema no solament no es resoldrà sol, com pretenia el senyor Tallada, quasi d'acord amb Mr. Haynes, sinó que el problema s'anirà agreujant — ho sabem tots, sinó que uns ho diem i altres no ho volen dir —, s'anirà agreujant d'una manera sistemàtica i cada vegada més ràpida.

El problema s'ha d'investir. Vosaltres, els que governeu la nostra terra, teniu el recurs, teniu la possibilitat de dir que no entra dintre de les vostres facultats resoldre aquest problema. El senyor Conseller de Treball va començar ja a dir que la Generalitat no podia donar cap legislació de caràcter social. Ja ho sabem que la Generalitat no podia intervenir prop dels Jurats Mixtes per a inclinar-los a cap solució determinada en els contractes collectius, en els quals hagin d'intervenir. També ho sabem i no preteníem pas una intervenció de caràcter oficial, sinó una declaració de Govern, una afirmació de principis de què el Govern de Catalunya veuria amb gust que el problema fos resolt a Catalunya. Nosaltres afirmàvem que així com al cap de pocs anys de Catalunya haver tingut la gosadia d'haver implantat la jornada de vuit hores, veiem com la seguien les altres regions espanyoles, que tenim la convicció, tenim l'esperança molt ferma de què no molts anys, sinó al cap de pocs mesos, potser al cap de poques setmanes d'haver-se implantat la reforma avui a Catalunya, seria seguida per tot el restant d'Espanya. És veritat que em direu que aquesta afirmació és un xic gratuïta, que és potser més l'expressió d'un desig que no pas l'expressió d'una realitat.

Respecte d'aquest que en diríem «imponderables» de la sociologia, ningú podrà convèncer a ningú. Jo segueixo convençut de què Espanya ens seguiria amb gust i amb passió per aquest camí i què aquest camí seria imitat ràpidament per tota la resta d'Europa. Si no ho volem fer, si no volem que el problema sigui estudiat quant menys d'una manera efectiva i per a arribar a una solució immediata, nosaltres us proposàvem una solució molt més modesta, que és la constitució d'una Conferència tripartita catalana, en la qual estiguessin equilibrats els representants obrers, els representants patronals i els representants del nostre Parlament. El senyor Conseller de Treball va objectar a la nostra proposició que aquesta Conferència tripartita potser faria un doble objecte, que potser seria innecessària, ja que en el Projecte presentat al nostre Parlament es crea un Institut de l'atur forçós; però nosaltres hem d'objectar que a aquest Institut per la solució del problema de l'atur forçós se li assignen una tal quantitat de funcions, se li assignen funcions de caràcter constructiu, que nosaltres les considerem absolutament incompatibles amb la funció d'estudi, amb la funció de trobar una solució immediata al problema.

Hem intentat demostrar ja ací, i avui els eco-

nomistes de tot el món hi estan d'acord, que la política d'obres públiques només és un palliatiu immediat, no és cap solució al problema de l'atur forçós; molt al contrari, la política d'obres públiques, un cop realitzades les obres públiques que es puguin projectar, les obres públiques que puguin resistir el nostre migrat Pressupost, una vegada acabades, el problema de l'atur forçós tot-hom sap que quedarà més agreujat, quan els obrers que intervindran en aquestes obres públiques es veuran llençats fatalment al carrer. Si aquesta política, que és l'única que s'inicia en el Projecte presentat en aquest Parlament, no és una política adient per a resoldre el problema en la seva rel, nosaltres insistim en què el problema ha d'ésser estudiat d'una manera rapidíssima i, per cert, resolt el més aviat millor, i la solució que propugnem és la creació d'aquesta Conferència nacional catalana, que creiem que és la solució més adient. A més, l'Institut per a l'atur forçós té un inconvenient més greu, al nostre entendre, per a invertir l'estudi d'aquest problema, i és que donant-se-li funcions de caràcter administratiu, encarregant-se-li la direcció d'obres que s'hagin de realitzar, donant-li un pressupost per a donar efectivitat a la seva vida i per a començar a resoldre els problemes econòmics, creiem inevitable que deixarà de banda, que deixarà sense plantejar, les solucions de caràcter teòric, de caràcter general, que són les úniques solucions, les úniques amb les quals es pot arribar a un plantejament seriós del problema. Per això, abans que s'acabi aquest debat, quan hagin estat contestats, ja que no rebutats, perquè considerem que no és pas possible rebatre els nostres arguments, quan hagin estat contestats, aleshores nosaltres presentarem una proposició incidental demanant la constitució d'aquesta Conferència nacional catalana, perquè estem convençuts que les nostres masses obreres el que primer esperen del nostre Parlament, la primera resolució que veuran amb vertadera satisfacció del nostre Parlament, és un inici seriós de la solució del problema de l'atur forçós.

El Sr. PRESIDENT: ¿No ha demanat la paraula cap altre orador? El senyor Conseller de Treball i Obres Públiques té la paraula.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Ja l'altre dia vaig contestar al senyor Ruiz i Ponseti, i així com ell diu que no li hem rebutat res del que ell va afirmar, jo he de dir-li que, potser, potser sí que no hem rebutat les teories que ha exposat, perquè el que hem afirmat és que nosaltres anàvem a fer el que enteníem que immediatament s'havia de fer, perquè, en quant a teories, com ja vaig afirmar i com s'ha demostrat avui amb el parlament del senyor Tallada, hi ha diferents teories que crec que poden aportar solucions al problema de l'atur forçós, però el fet és que tots els teòrics i tots els economistes d'arreu del món no han trobat encara en un sol lloc la solució del problema. Arreu del món, uns i altres estan debatent-se en la recerca d'una solució, però la solució no ve, i, com és natural, el Govern, creient que ell tampoc no tenia a mà la solució del problema de l'atur forçós, ha estudiat un Projecte que no el resol, que no pretenem re-

soldre'l, però sí que creiem, com així també ho afirma el senyor Ruiz i Ponseti, que anem a aminorar els estralls de l'atur forçós, que és el que el Govern s'ha proposat, perquè entenem que això és l'immediat, anar a aminorar els estralls de moment; després podrem estudiar totes les teories i veure si n'hi ha alguna que s'escaigui amb la nostra manera d'ésser i amb els aspectes de l'atur forçós a casa nostra, que no són els mateixos que en altres països. Perquè hi ha països on l'aspecte de l'atur forçós és en indústries que es dediquen especialment a l'exportació, i en canvi, nosaltres, a Catalunya, si podem evitar la immigració, el cos fort gros dels parats, el tenim nosaltres dins el ram de la construcció. Per tant, ve a ésser un problema en general; la base grossa dels parats és en el problema que en podríem dir quasi bé local. Indubtablement, si anem a la reducció d'hores ens trobem en l'aspecte que, si rebaixem, que si aquesta gent treballa només sis hores i els rebaixem el setmanal...

El Sr. COMORERA: No, no s'ha de rebaixar.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Permeteu-me. Si rebaixem el setmanal, nosaltres disminuïm, llavors, la capacitat adquisitiva d'aquells treballadors que avui treballen la setmana sencera. Si treballen menys hores i cobren el jornal que jo entenc que hauria d'ésser d'aquesta manera.

El Sr. COMORERA: Es clar.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: No s'esverin els senyors de la Minoria socialista, que jo també ho entenc així. Llavors, indubtablement anem a un encariment de la vida. Això és cert. Si nosaltres establim la setmana reduïda i l'establim només amb aquells articles, que no són pocs que ens trobem en competència fora de Catalunya, nosaltres indubtablement disminuïm llavors la capacitat d'exportació i ens trobem que en comptes de millorar algunes feines, anem a augmentar el nombre de parats.

El Sr. COMORERA: Això es compensa amb l'aplicació.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Això es compensa fent un estudi molt greu, que per això parlem del problema. Ja us dic que de teories n'hi ha moltes, parlaríem molts dies i seria difícil que ens poséssim d'acord respecte a una que creguéssim tots que ens portés a la solució del problema de l'atur forçós.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Rebatiu les nostres i n'hi ha prou.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: És molt difícil rebatre la vostra, perquè sempre dieu que no us contestem res. (*Rialles.*) Ens trobem amb un altre aspecte, treballant les sis hores, i és l'aspecte del comerç, que també té un gran nombre de parats — sobre això crec que els companys de la Unió Socialista creuran que en puc saber alguna cosa, d'aquest ram.

El Sr. COMORERA: I nosaltres també.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Ja dic que en puc saber alguna cosa, perquè l'amic senyor Ruiz i Ponseti ja deia que el tant per cent de parats que es col·locaria en el comerç seria molt petit. Estic segur que si rebaixem

a sis hores en el ram de comerç els empleats que es col·locarien serien zero, perquè avui en el ram de comerç ens trobem amb moltes cases que desitjarien no diré que es morissin...

Un Sr. DIPUTAT de la Minoria socialista: Sí, sí, que es morissin.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Però sí que se n'anés algun dependent. Estic segur que el patró n'estaria molt content i no n'hi posaria un altre (*Des dels bancs de la Minoria d'Unió Socialista es fan interrupcions a l'orador, que no es percebeixen.*) Us he escoltat sense dir ni una paraula, i jo que sé escoltar, em sembla que bé em mereixo que també se m'escolti sense interrompre'm, encara que no us agradi gaire. A més entenc que el problema, amb tot l'abast de l'atur forçós, si es planteja s'ha de plantejar quan vingui al Parlament el dictamen de la Comissió, perquè si no ens trobarem que anirem discutint i rebatint sempre el mateix, i crec que necessitem el temps per a parlar de coses de major abast.

El Sr. FRONJOSA: Demano per parlar.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Deia el senyor Ruiz i Ponseti que ja sap ell que nosaltres no podem obligar a la jornada de sis hores. Doncs si ja sap que no ho podem fer, ¿per què s'empenya que nosaltres l'implantem? De manera que l'única solució que proposa després de dos dies de parlar, és anar a la jornada de sis hores i afirma i avui confirma, que nosaltres no podem obligar a la implantació de la jornada de sis hores ni podem legislar, perquè no tenim la legislació social a favor nostre. Què en quedarà, doncs, de tot el que ha dit el senyor Ruiz i Ponseti? Sí, una sèrie de teories que he escoltat amb molt de gust, com he escoltat també amb molt de gust algunes del senyor Tallada, per veure si trobava la solució a aquest problema, i confesso que ni en les del senyor Ruiz i Ponseti ni en les del senyor Tallada hi he trobat la solució del problema de l'atur forçós, i com que no hem trobat la solució per això el Govern ha portat aquí un projecte que va immediatament a tenir cura d'evitar en el possible els estralls de l'atur forçós; després, podrem estudiar totes les teories que hi hagi i veure si trobem la solució definitiva de l'afer. Parla el senyor Ruiz i Ponseti de la crida d'una conferència. Jo ja li vaig dir l'altre dia, i ho repeteixo avui, que en el Projecte de Llei de creació d'Institut hi figura, si així ho té a bé el Parlament, que aquest Institut estarà format per Diputats, per patrons, per obrers, per tècnics, de manera que hi ha la vertadera conferència, que té facultats, si així ho aprova el Parlament, per a estudiar tot allò que cregui convenient per a aminorar els estralls de l'atur forçós, i si troba la solució, millor. De manera que jo entenc que no hi ha cap necessitat de discutir més sobre la conveniència o no conveniència de la crida de la conferència, perquè crec que el Parlament decidirà sobre la proposició que ens ha anunciat el senyor Ruiz i Ponseti, però entenc que en l'Institut tal com el plantejgem nosaltres dintre el Projecte de Llei hi ha perfectament constituïda aquesta conferència amb facultats, si així el Parlament ho acorda en el seu temps, sobre això, i crec que no hi ha res més a dir, perquè estic seguríssim que estariem dis-

cutint quinze dies intervenint-hi tots els Diputats i no hauríem trobat la solució del problema de l'atur forçós.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: Senyors Diputats: No estranyin que aquesta Minoria insisteixi en aquest afer, perquè, contra l'opinió del senyor Conseller de Treball, no crec que hi hagi un altre problema més important que el de l'atur forçós, que afecta avui el món sencer.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Ningú no ho ha negat.

El Sr. FRONJOSA: Es que el senyor Conseller ha dit que el Parlament havia d'invertir les hores en discutir coses de més importància i més bastitud.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Jo, el que he dit és que hi ha un Projecte de Llei que vindrà a la Cambra i que aleshores es discutirà, essent això més eficaç que discutir teories.

El Sr. FRONJOSA: La V. S. ha dit que hi havia coses de més bastitud que l'atur forçós, i com jo crec que avui té tanta importància...

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Jo no he dit això, car jo també crec que té importància, i no puc permetre que la V. S. argumenti sobre això que no he dit. He dit que quan vingui el dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei, ja es discutirà degudament, però sense negar tota la importància que té el problema, al qual he concedit tots els honors que mereix, i jo crec, senyor Fronjosà, o que la V. S. no m'ha entès bé, o que ara vol tergiversar el que jo he dit.

El Sr. FRONJOSA: La impressió que m'han fet les paraules de la V. S. són de què el Parlament necessitava el temps per a discutir coses que eren més importants o de més bastitud que el problema de l'atur forçós, i com jo crec que el problema de l'atur forçós té tanta importància com la mateixa reforma agrària i fins crec que en té més...

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Permeti'm el senyor Fronjosà una interrupció, per a fer-li només una declaració explícita. El Govern en pes creu que un dels problemes, potser el més interessant i important en el moment actual, és el de l'atur forçós. És una declaració explícita de tot el Govern.

El Sr. FRONJOSA: Pot donar-li molta importància, però em permetrà que li digui que té una visió fragmentada, perquè de la lectura, precisament, del projecte del Conseller de Treball es desprèn, i ho ha dit el mateix senyor Conseller aquesta tarda, que el nucli més important, el maciç, podríem dir, del problema, es troba en els obrers de la construcció, venint a dir que si es resolía l'assumpte dels obrers de la construcció, no hi hauria gairebé problema. Jo crec que això deu ésser una falsa informació del senyor Conseller de Treball, perquè és veritat que al ram de la construcció, en un cupus de quaranta-cinc mil obrers tenia abans de la vaga actual uns vint mil homes parats, però els metallúrgics, que tenen un cupus de vint-i-nou mil obrers, actualment hi ha tretze mil homes que no treballen, i si es té en compte els que fan horari reduït, el percentatge dels obrers metallúrgics es pot considerar en un 50 per 100 de parats. En el ram de la fusta, en el qual hi ha un cupus de l'ofici d'uns dinou mil obrers, es considera que hi

ha vuit mil homes que no treballen. En l'art tèxtil — sobre el qual el senyor Tallada deia que fins fa poc temps es feien tres torns, i té una mica de raó — l'atur forçós des del 1.^r de gener s'ha incrementat tant que es considera que hi ha un 10 per 100 d'obers que actualment no treballen. No parlem del transport, ram de vestir, productes químics, indústries gràfiques, etcètera. A Barcelona sols es considera, i es pot dir sense temor d'equivocar-se, que hi ha un 70 per 100 d'homes que no treballen, que vol dir, doncs, que si el ram de la construcció té vint mil homes parats, representa un 28 o un 29 per 100 del total. Així, doncs, enfocar la solució mirant solament el ram de la construcció, és veure-la fragmentàriament, parcialment, perquè no hi hauria res més dolorós per a un home professional, no perquè es senti minimitzat, sinó perquè moralment es veuria destrossat; fer, per exemple, a un manyà de màquina, de peó de pic i pala, o posar un sastre conduint una vagoneta de transport. Així, doncs, el problema aquest té tota la importància. I per altra part, té molta més bastitud del que sembla desprendre's de les manifestacions i del Projecte de Llei del senyor Conseller de Treball.

L'altre dia, precisament, deia el senyor Conseller que ell era enemic dels subsidis. Nosaltres també en som enemics, dels subsidis, però creiem que si no es toca l'horari, veurà el senyor Conseller de Treball com, dolorosament, haurà de rectificar la seva opinió. Nosaltres repetim que també som enemics del subsidi, perquè tenim dades autèntiques que no solament no resol res, sinó que incrementa el problema, i sobretot arriba un moment en què els Estats no ho poden suportar. Jo podria llegir al senyor Conseller i a la Cambra unes estadístiques del que costa als diferents Estats la manutenció dels obrers en atur, i precisament aquesta quantitat de pessetes que puja actualment el manteniment d'aquests obrers sense treball, ha estat el que ha induït els Estats frenar en matèria de subsidis. Tenim que des del període 1929 al 31, Àustria va duplicar l'import dels subsidis als obrers. A Bèlgica, quan a l'any 1930 costava la manutenció dels treballadors en atur forçós 32 milions, en el 1931 va pujar a 365 milions. A Alemanya, la despesa total del segur obligatori...

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Sí, ja ho sabem això, i precisament per aquesta raó no som partidaris del subsidi, perquè arruïna.

El Sr. FRONJOSA: Però és que una cosa és no ésser-ne partidari i una altra negar-lo absolutament.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: És que no heu llegit el Projecte, amic Fronjosà. Si l'haguéssiu llegit, veuríeu que tot això es permet i que també s'admet un règim de subsidi.

El Sr. FRONJOSA: Sí que ho he llegit, però el Projecte ja el discutirem el dia que vingui a la Cambra.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Doncs no discutim ara.

El Sr. FRONJOSA: Jo només rectifico consideracions que la V. S. ha fet en rectificar els meus companys.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Jo no he parlat d'això.

El Sr. FRONJOSA: Ho va dir l'altre dia contestant al senyor Ruiz i Ponseti, referint-se a aquesta matèria dels subsidis. Però si no us interessa això,

continuarem en altre punt. Tingueu en compte, malgrat tot, que no és una almoïna que els treballadors demanen, perquè potser en teniu un mal concepte de tot això.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Això és una ofensa que no es pot acceptar.

El Sr. FRONJOSA: No parlo per la V. S., sinó per a tota la Cambra.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Doncs crec que és una ofensa a la Cambra, i ella ja respondrà.

El Sr. FRONJOSA: Esperaré a què parli la Cambra (*Rialles*.) i la V. S., però ara tinc un dret a parlar i ningú no em pot privar de fer-ho.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Jo no intento discutir-lo, aquest dret, però és que en el preàmbul del Decret ja es parla del subsidi.

El Sr. FRONJOSA: Es diuen tantes coses, que si les haguéssim de discutir totes és molt probable que encara ens violentàrem més, pel camí que veig que segueix la discussió. Jo, el que us dic és que voler resoldre l'assumpte de l'atur forçós sense tocar la jornada de treball, no us càpiga cap dubte que per damunt de les bones intencions del senyor Conseller de Treball i Obres Públiques, no sols no ho resoldreu, sinó que l'empitjorareu, i probablement l'embrutareu (*Rialles*.), que això és el més llastimós. El Projecte precisament dona una gran volada, té una gran confiança en les obres públiques, quan precisament també les obres públiques, en aquest moment, tothom les ha retirat de la circulació. L'Oficina Internacional de Ginebra, abans de posar damunt de la taula la discussió de la jornada de quaranta hores, hi va haver un seguit de sessions en què es discutia la conveniència de fer obres de caràcter internacional, com plataformes a l'Atlàntic i al Pacífic per a l'avituallament dels avions, fer canals d'utilitat internacional, però, com deia el meu company Ruiz i Ponseti fa poca estona, es veié que després d'aquestes obres el problema es planteja amb més intensitat i amb més difícil solució. Per això nosaltres creiem una altra vegada que si qualsevol Projecte que es presenti a l'aprovació del Parlament i no enfoqui la qüestió d'una manera valenta, anant a la reducció d'horari, no solament no ho resoldrà, sinó que ho empitjorarà, i aquest Projecte que l'amic Casals voldria que discutíssim en tota la seva amplitud, no solament en parlar de l'horari no diu res, sinó que àdhuc no parla d'aquelles indústries que actualment fan hores extraordinàries, tenint un percentatge d'obrers crescutíssim que no treballa. Ens deia l'amic Casals que és degut, o ho creu ell, que aquesta crisi plantejada, que porta com a conseqüència l'existència d'aquests obrers sense feina, és un excés de producció i una manca de possibilitat de consum. Això pot ésser que sigui així, però és que hi ha intervingut un altre factor aquí, i ha estat el factor tècnic, i aquest factor tècnic ha pres una importància tal que la societat capitalista no pot assolir totes aquestes organitzacions i sistemes de treball que la tècnica moderna ofereix. I això no té solució, precisament, perquè hi ha una informació d'un enginyer americà, que insisteix en el sentit de demostrar que mentre no es toqui l'horari no es pot pensar en donar-li solució. Diu un enginyer americà, Oward Scot, Director d'Estudis Tècnics de l'Escola d'Enginyeria Industrial de la Universitat de Colòmbia, que no dubte en declarar

que la mecanització en la indústria arriba a un punt en el qual, àdhuc admetent que l'activitat industrial torni a aconseguir el nivell excepcional del 1929, no es podria donar col·locació sinó al 55 per 100 dels treballadors en atur a causa de la crisi. No és possible determinar matemàticament la part que pot ésser atribuïda en un moment donat a les reformes tècniques, ja que difícilment es reuneixen les informacions necessàries, sense enquestes especials fetes durant un llarg període. I en un report fet a Alemanya, en el qual hi intervingueren el doctor Beithinger, un senyor que es diu Witingky i el company Henri de Man, arribaren a la conclusió que des de l'any 1925 fins al 1928 els obrers parats en virtut dels avenços de la tècnica, arribaven a un milió. Vol dir, doncs, que la nostra posició és una posició racional i lògica, i quan l'amic Casals diu que ell no troba economistes que li donin una solució a l'assumpte, jo li diré que els socialistes no tenim pegats pels mals de la societat burgesa; però és una cosa que s'ha demostrat, i és una cosa que el senyor Tallada ha reconegut gemegant, l'existència del problema, però de solució no n'ha donat cap, i és perquè no en té, perquè els economistes burgesos parlen d'aquest afer o d'una manera tendenciosa, o com el senyor Vidal i Guardiola quan ha acabat de dinar. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana*.) En el bon sentit; avui el senyor Vidal i Guardiola ha dit «jo he estudiat avui l'assumpte de l'atur després de dinar...», ho dic amb tot el bon sentit del món. Doncs la qüestió és la següent: Que tot el que no sigui, al nostre entendre, enfocar el problema d'una manera valenta i no acceptar la proposició nostra d'una conferència en la qual intervinguin els dos factors de la producció i els elements del Parlament, em penso que no solament no serà arreglar-ho, sinó portar-ho per uns camins cada vegada més difícils, sense cap classe de solució. I res més, per ara.

El Sr. PRESIDENT: S'ha presentat a la Mesa una proposició incidental, que el senyor Secretari llegirà:

El Sr. SECRETARI: «Els Diputats que subscriuen proposen al Parlament que sigui creada una Conferència tripartita catalana per a estudiar i iniciar la solució efectiva del problema de la manca de treball a Catalunya, proposant al Govern i al Parlament les solucions que consideri més oportunes. La Conferència tripartita estarà constituïda per onze Diputats representants del Parlament de Catalunya, onze representants obrers i onze representants patronals. El senyor Conseller de Treball proposarà al Parlament una transferència de crèdit per a posar a disposició de la Conferència tripartita la quantitat de 10,000 pessetes per a satisfer les despeses que ocasionin les reunions de la mateixa.

Palau del Parlament, 19 d'abril del 1933. — Comorera, Serra i Moret, Estanislau Ruiz, Carles Gerhard i Fronjosà.»

El Sr. PRESIDENT: ¿Algun signant de la proposició vol defensar la proposició incidental?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: No tenim cap interès en acabar avui aquest debat. Ara, si volem

que discutim avui la proposició incidental, amb breus paraules ho farem.

El Sr. PRESIDENT: Si la V. S. vol parlar sobre la proposició incidental, pot fer-ho, que és incidental per la matèria que es discuteix, perquè si no no fóra incidental.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Li hem donat caràcter de proposició incidental, perquè era l'única manera que teníem de presentar la proposició. Jo no tinc un interès especial en què es discuteixi avui.

El Sr. PRESIDENT: Així, resta suspesa aquesta discussió.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ruiz i Ponseti té la paraula, per a defensar un vot particular a l'article 46.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Estàvem discutint el vot particular de la Minoria socialista a l'article 46, article que fa referència a les facultats que retindrà el President de la Generalitat en cas de delegació. Havíem dit ja en el curs del debat de totalitat, que consideràvem d'una primordial importància com quedí redactat aquest article 46, quan quedí definitivament aprovat l'Estatut Interior de Catalunya.

Creiem nosaltres que realment era difícil trobar la solució de les funcions i atribucions que hauria de tenir la Presidència de la Generalitat, donat el fet de què el President de la Generalitat hagi d'ésser nomenat pel Parlament, i que no era desitjable que dintre d'un Estat petit, com haurà d'ésser Catalunya, instituíssim un segon Poder amb el caràcter de Poder moderador. No creiem desitjables ni necessàries aquestes dues Presidències, per desdoblar les dues funcions que necessàriament haurà de desempenyar el President de la Generalitat, i per això hem trobat una bona solució, quasi una troballa. La solució que s'ha instituit a l'Estatut votat per les Constituents espanyoles amb la facultat de delegació del President de la Generalitat per fugir, per eliminar-se de les funcions estrictament executives. Aquí s'ha dit diverses vegades en el curs del debat de totalitat, que el President de la Generalitat hauria de delegar necessàriament, quan per les seves dotes personals, quan per la seva falta d'afició a les lluites parlamentàries consideri ell que és més convenient que s'elimini del treball del Parlament.

Jo crec sincerament que el fet de la possibilitat de delegació és una vertadera solució d'aquest problema difícil, i qualsevol President, que inclús tingui una vertadera activitat com a governant efectivament, i inclús tingui una vertadera afició als treballs parlamentaris, serà convenient que delegui les seves funcions executives per a interpretar d'una manera adient aquest Estatut Interior; perquè si no, la vida del President de la Generalitat serà una vida contínuament torturada i una vida sumament difícil. Però si el President de la Generalitat ha de delegar les seves funcions exe-

cutives i ha de recollir per a ell aquelles funcions que no tinguin tan caràcter executiu, és precis, o que les coses quedin d'una manera ben concretament delimitades, que no donin lloc a confusions en cap moment i que en cap moment el President de la Generalitat, en virtut d'una possible confusió, envaeixi funcions del seu Consell Executiu. Per això, nosaltres, sortint en defensa de la puresa del principi de la delegació, hem redactat aquest article 46 en la forma següent:

«En cas de delegació de funcions executives, correspon al President: 1.ª Les funcions de representació i la facultat de reprendre en tot moment les delegacions fetes. 2.ª El nomenament i separació de Consellers.»

Es a dir: queden pel President de la Generalitat, deixant de banda aquelles funcions purament executives importants que també assenyalava l'Estatut Exterior i de les que després parlarem; queden com a facultat precisa del President de la Generalitat, les funcions de representació, el reprendre la delegació i el nomenament i separació dels Consellers.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.*)

Creiem que així queda perfectament dibuixada la personalitat d'un President que conserva en tot moment el seu poder principal, les seves funcions més importants, que és la de nomenar i separar el Consell Executiu, **ultra el conservar** sempre l'alta representació de Catalunya. Tot el que sigui reconèixer més atribucions, és involucrar les qüestions, és pertorbar el funcionament del Consell Executiu. Però com que hi ha una diferència molt gran entre les funcions que nosaltres reservem al President en cas de delegació i les funcions que en virtut d'un acord previ de majoria que ha presentat la Comissió a aquesta Cambra, jo voldria examinar quines són les diferències essencials, les contradiccions essencials, quines són també les que no considerem tan essencials, i alguna d'elles que la considerem tan essencial, que ja vàrem dir-ho en altre ocasió, considerem, cosa inversemblable, que un company nostre de Parlament, tan coneixedor de l'Estatut Exterior de Catalunya, de l'Estatut Interior de Catalunya i de tot el procés que ha seguit aquesta qüestió, com Antoni Xirau...

El Sr. XIRAU: Demano per parlar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: ...no ens hagi dit la seva en aquesta qüestió tan important que com he dit és la fonamental per dibuixar la personalitat del President de la Generalitat i també per al funcionament legal del règim autònom de Catalunya.

Hi han algunes diferències entre l'article del Projecte i el vot particular, en atenció a les quals nosaltres passaríem fàcilment per damunt. Així per exemple, a l'apartat primer del Projecte és idèntic al que nosaltres proposem.

L'apartat segon del Projecte diu: «El nomenament de tots els Consellers, i també podrà nomenar Consellers sense Departament». Nosaltres hem suprimit aquesta facultat de nomenar Consellers sense Departament, però no considerem essencial aquesta diferència, i per tant no en fem de la mateixa, qüestió.

A l'apartat tercer diu: «La designació dels

Directors generals i el nomenament per altres càrrecs polítics de Govern, a proposta del Consell Executiu». Aquesta diferència després d'haver-se afegit aquestes últimes paraules, o sigui «a proposta del Consell Executiu», per nosaltres ja no té gran importància perquè en aquest cas el President de la Generalitat es limitarà a sancionar les propostes del seu Consell Executiu; representa l'acte solemne de fer els nomenaments i no tenim inconvenient en què consti així en la nostra Constitució.

Hi ha un altre apartat d'aquest article del Projecte de la Comissió, que diu: «L'autorització de la lectura dels Projectes de Llei que el Govern hagi de presentar al Parlament». I això sí que per nosaltres té més importància, perquè aquesta forma d'autorització en la lectura dels Projectes de Llei sembla que representi un dret de vet, un dret de no autoritzar la lectura de Projectes de Llei, o sigui que representa la possibilitat, i representa el que es pugui donar el cas de què un Projecte de Llei aprovat pel Consell Executiu, un Projecte de Llei redactat pel Conseller corresponent i que hagi merescut l'aprovació dels altres Consellers, li sigui negada l'autorització del President de la Generalitat al Conseller corresponent, perquè aquest Projecte sigui llegit al Parlament. I la consignació d'aquesta facultat és la que nosaltres ja hem dit que era l'inici de l'exercici d'un poder personal, ja que implica un dret de vet sobre els Projectes de Llei. I a això sí que li donem molta importància. Però encara no la té tanta com el que segueix; perquè s'ha dit dintre de la Comissió i s'ha dit en el curs dels debats a la Cambra, que si donem importància a aquest dret de vet per a la lectura de Projectes de Llei, cal tenir en compte que el President de la Generalitat pot fer el nomenament i separació dels Consellers; de manera que pugui substituir el vet a la lectura d'un Projecte de Llei, per la separació prèvia d'un Conseller; i de fet és aquesta autorització una ratificació de confiança.

Nosaltres mateixos repetim els arguments que vosaltres heu donat, però insistim en què aquesta ratificació dels Projectes de Llei del Govern, representa una ratificació plena de la confiança, que és més pròpia d'un Poder moderador que no d'una Presidència del Consell Executiu.

Però hi ha sobretot una de les facultats que reté — segons el Projecte de Llei — el President de la Generalitat quan fa delegació de les seves funcions executives, que és la que nosaltres considerem més altament pertorbadora. És aquesta la facultat de presidir els Consells Executius sense prendre part en les votacions. Primerament, l'avantprojecte, quan encara no havia estat presentada l'esmena Lluhí — i diem esmena Lluhí, a la que es va presentar signada per diversos Diputats de la Majoria i en primer terme pel senyor Lluhí —, el President, no sols tenia el dret d'assistència amb veu a les reunions del Consell Executiu, sinó que també tenia el dret de votar. Amb virtut d'aquesta esmena, que va ésser acceptada per la Comissió, el President de la Generalitat deixa de tenir el dret de votar; però nosaltres creiem que aquesta diferència és tan minsa que no val la pena de discutir per a arribar a aque-

ta solució, perquè creiem — i ja ho varem dir en el debat de totalitat — que seran molt rares, ver-taderament raríssimes, les ocasions en què dintre del Consell Executiu s'ha d'arribar a una votació. Desgraciat el cas del Govern en què s'arribi a una votació, perquè sempre és aquesta el preludi d'una crisi ministerial. Desgraciadament, les votacions en els Consells de Ministres acaben tard o d'hora amb una crisi ministerial.

Per això aquest dret de votació no és més que referendar el dret de provocar una crisi; però el dret d'assistència, el dret d'intervenció continua en els debats del Consell Executiu, donada l'altíssima personalitat del President de la Generalitat, i el dret de nomenar o de separar els Consellers, nosaltres entenem que representa una coacció contínua sobre les deliberacions del Consell Executiu.

Creiem, a més a més, que aquesta intervenció persistent no és necessària perquè el President de la Generalitat està assabentat, perquè segueix d'aprop les deliberacions, dels acords del Consell Executiu; perquè el President de la Generalitat tindrà freqüents canvis d'impressions amb els Consellers, estarà en relació constant amb el Conseller Delegat i ve obligat pel seu càrrec a estar perfectament assabentat de quins són els problemes del Consell Executiu, de quines són les deliberacions que hi ha i de quin és el resultat.

Però és molt diferent estar assabentat de les solucions, estar assabentat dels resultats, que intervenir en les resolucions i pesar d'una manera constant damunt de l'opinió dels Consellers amb les seves paraules i amb els seus consells. I això és el que nosaltres dèiem que inicia el poder personal. Crec que entre tots hem de trobar-hi una solució.

Si el President de la Generalitat ha delegat les seves funcions executives, no convé que segueixi exercint unes funcions executives tan importants i tan immediates com ho són les de prendre part a les deliberacions del Consell Executiu. I aquí sí que diria que el President de la Generalitat està en condicions semblants al President d'una República o d'un Poder moderador.

El President de la República no assisteix en general a les deliberacions del Consell Executiu, ni amb veu ni amb vot, que deixa d'assistir-hi. Tenim el cas del President de la República espanyola...

El Sr. CASANOVES: A França sempre els presideix els Consells de Ministres, i penso que la democràcia francesa està ben consolidada.

El Sr. RUIZ I PONSSETI: A Espanya, i especialment a Catalunya, per la seva història i per la condició dels seus habitants, és més perillós el poder personal, perquè és també on som més propensos a l'exaltació de les personalitats.

El President de la República espanyola assisteix una vegada al mes a uns Consells de Ministres excepcionals, que podríem dir-ne de resum, més que de resolució i d'exposició, en els quals no solament s'assabenta de les deliberacions dels Consells Executius, sinó que segueix d'aprop la marxa general de la política nacional i de la política estrangera, i en el cas nostre, podríem potser trobar una solució semblant. No vol dir pas

això que el President de la Generalitat s'hagi de separar d'una manera absoluta del Consell Executiu, però entre la separació absoluta i la intervenció constant, en un país com el nostre tan propens a l'exaltació personal, hi va una gran distància.

Nosaltres creiem que com a terme mig hauríem de trobar entre tots una solució i si la trobem entre tots haurem fet un gran bé a Catalunya i haurem facilitat el desenvolupament normal de la nostra autonomia.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Xirau té la paraula.

El Sr. XIRAU: He de dir al company Ruiz i Ponseti que amb molt de gust li contestaria si no fos que necessito l'autorització de la majoria del meu Partit, però puc avançar-li que en cas de tenir tal autorització ho faré amb molt de gust.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Per a contestar al senyor Ruiz i Ponseti i per a dir-li que en les darreres sessions que varem celebrar i en les quals es va discutir aquest article, ja la Minoria de Lliga Catalana havia presentat un vot gairebé igual al del senyor Ruiz i Ponseti, i va ésser suficientment discutit, de manera que no desitjaria repetir els arguments que varen sortir del banc de la Comissió per a oposar-se al vot particular de la Minoria regionalista.

Jo m'atenc, per consegüent, al que en aquella ocasió va dir-se, però he de fer present al senyor Ruiz i Ponseti que els seus escrúpols no tenen motiu ni raó, perquè aquests sis paràgrafs als quals es refereix l'article 46 ja ha dit el senyor Ruiz i Ponseti que gairebé està conforme amb tot, i que no donava importància el 3.er, perquè, com ell mateix deia, el nomenament dels Directors generals i dels càrrecs polítics els fa el Consell Executiu, tota vegada que el President de la Generalitat no fa més que posar la signatura i la seva facultat és formulària des del moment que s'ha reservat al Consell Executiu el fer les propostes del nomenament al President i no pot nomenar persona diferent de la que el Consell designi.

Igualment podria dir de la promulgació de les lleis, perquè el Projecte té l'article 35, en el qual es diu que les lleis aprovades pel Parlament han d'ésser promulgades en el termini de trenta dies, i per consegüent, el President de la Generalitat és l'executor d'aquella promulgació i es tracta també d'una facultat formulària, tota vegada que hi ha d'haver una persona encarregada de fer aquestes promulgacions i és el President el que s'encarrega d'això. Perquè segons tots els textos constitucionals és el President de la República o la primera autoritat del país, la qui té cura de la promulgació.

Hi ha allò referent a la lectura dels Projectes de Llei. Ja vam dir-ho, en definitiva, els Projectes de Llei, qui els elabora és el Consell Executiu, i l'autorització per a llegir-los a la Cambra no és més que una ratificació de confiança.

Els Consellers els nomena el President de la Generalitat i, per consegüent, han de tenir la confiança del President de la Generalitat, i també han de tenir la confiança del Parlament; però això també no pot significar més que una ratificació de confiança, perquè en el cas d'haver-hi disparitat, si vingués el Ministre di-

missionari a explicar la crisi, seria el Parlament el que tindria la paraula, per a donar la raó al Conseller dimissionari o al President de la Generalitat.

Després hi ha el 6.^è, en el qual es diu que és facultat per a presidir el Consell Executiu sense prendre part a les votacions. Aquesta és la fórmula que va redactar la Majoria i que la Comissió defensa, la qual ha vingut a formar part del dictamen, de tal manera, que fou substituït el primer dictamen per aquesta esmena presentada per Diputats de la Majoria; però cal fixar-se en què tal com està redactada no vol pas dir que el President tingui l'obligació d'anar a totes les sessions del Consell Executiu. Diu únicament que està facultat per a presidir-les i per a assistir-hi, de manera que es tracta d'un dret d'assistència en virtut del qual quan el President de la Generalitat cregui convenient anar al Consell Executiu, el presidirà sense prendre part en cap decisió ni votar, el que demostra que el President de la Generalitat no intervé per a res en les deliberacions del Consell Executiu.

Deia el senyor Ruiz i Ponseti: «és que això sembla una coacció». Aquesta coacció suposada pel senyor Ruiz i Ponseti és aquest dret, i jo dic que no, perquè tots els Governos parlamentaris — hi hagi un Poder moderador o no hi hagi un Poder moderador — hi hagi un President que assisteix, no significa mai que pugi fer coacció. Mai s'ha entès que per assistir el President de la República espanyola als Consells de Ministres que celebra el Govern de Madrid, aquella assistència pugui significar una coacció al Consell de Ministres. Crec que resta ben lliure el Consell Executiu, tal com està redactat aquest article, perquè pugui prendre les determinacions que cregui convenientes i, per consegüent, nosaltres entenem que aquesta facultat és inherent al càrrec del President de la Generalitat i que cal cercar el nexa entre el càrrec de President de la Generalitat i el del Consell Executiu, i aquest nexa — perquè no pot viure pas separadament el President de la Generalitat amb el Consell Executiu — l'hem trobat en la redacció de l'esmena que ha acceptat la Comissió, esmena dels Diputats de la Majoria, per la qual se li dona la facultat de poder assistir i, per consegüent, amb l'assistència, de poder presidir. Es per aquests motius que rebutgem el vot particular del senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Prescindint de les petites diferències en els apartats anteriors i localitzant la nostra discrepància essencial a dintre de l'apartat sisè, hem d'insistir en què considerem realment pertorbadora la presència constant del President de la Generalitat, quan s'ha eliminat voluntàriament de les funcions executives en els Consells de la Generalitat. Creiem, com hem dit abans, que havien de pensar-hi millor en aquest problema. A més, hi ha una raó, que havia començat a dir i que m'havia oblidat acabar quan estava parlant anteriorment, i és que, per virtut de l'Estatut Exterior, el President de la Generalitat té una funció importantíssima, sens dubte la més important de totes les funcions executives que tindrà Catalunya, molt més important que qualsevol de les nostres conselleries, que és la representació de tots els depar-

taments ministerials de la República espanyola. L'ésser concentrada aquesta representació executiva sobre el President de la Generalitat, això sols li dóna una personalitat tan important a dintre del desenvolupament de l'autonomia catalana, que fa en certa manera completament incompatible aquella funció executiva amb les funcions executives del Govern de Catalunya, i és per això que jo sostenia que el President de la Generalitat hauria de delegar sempre les seves funcions executives dintre del Govern de Catalunya. I si ha de delegar sempre, convé que estigui apartat sempre de la mecànica normal del nostre Consell Executiu. Existeix una solució semblant a l'adoptada per la República espanyola allà on els Consells de Ministres normals són presidits pel President del Consell de Ministres i es fa un cert nombre, limitat sempre, de Consells de Ministres extraordinaris, solemniais en podríem dir, presidits pel President de la República. Una solució semblant seria la millor solució que podríem adoptar vosaltres en aquest problema que tots hem reconegut que és un problema difícil de resoldre; però davant del fet, que nosaltres considerem agradable, de què un company vostre ens hagi promès eventualment parlar d'aquest assumpte, jo proposo que l'article aquest i el següent passin de nou a la Comissió fins que haguem sentit la paraula autoritzada del senyor Antoni Xirau, i dic autoritzada en el doble sentit d'ésser un home molt conegedor del Dret Constitucional en general i ésser un home molt conegedor de tot el procés genèsic de l'Estatut Exterior de Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya, de la Comissió.

El Sr. ESPANYA: Per a dir-li al senyor Ruiz i Ponseti que nosaltres hem cregut que la delegació de funcions executives no pot suposar un apartament absolut, una renunciació absoluta d'aquestes facultats executives, molt més quan les pot reprendre en qualsevol moment, tal com està redactat l'Estatut Exterior que aprovaren les Corts Constituents. El President de la Generalitat pot reprendre en qualsevol moment les funcions executives, i és natural que el menys que se li pot donar és el dret d'assistir a les sessions quan ho cregui convenient per a assabentar-se de com exerceix el Consell Executiu aquestes funcions, perquè si les ha de reprendre ha d'estar al corrent de totes les qüestions de Govern. Per això creiem nosaltres molt pertinent l'article tal com està redactat, i per això insistim en què sigui rebutjat el vot particular del senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova el vot particular?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Havíem demanat que passés a la Comissió, i no se'ns ha contestat.

El Sr. CASANOVES: La Comissió no s'ha convençut amb les observacions del senyor Ruiz i Ponseti per creure que havia de tornar a la Comissió, i, per tant, demana que es rebutgi el vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Resta rebutjat el vot particular, amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana i de la Unió Socialista de Catalunya. ¿S'aprova l'article? Resta aprovat.

El Sr. PRESIDENT: Llegeixi's un vot particular als articles 47 i 48 del Projecte.

(Un senyor Secretari llegeix un vot particular signat pels senyors Ventosa, Duran i Ventosa i Tries de Bes.)

El Sr. PRESIDENT: ¿Algun dels signants del vot particular vol defensar-lo?

El Sr. CASANOVES: Per tal que no hi hagi desorientació en la discussió d'aquest article, l'article 48 queda suprimit en virtut de l'última esmena.

El Sr. PRESIDENT: Es manté l'article 47 i resta suprimit l'article 48. Doni's lectura de l'article 47, que és el que manté la Comissió.

(Un senyor Secretari llegeix l'article 47.)

El Sr. CASANOVES: L'article 47 és el que manté íntegrament la Comissió; però hi ha una cosa fora de cas, perquè, naturalment, suprimit l'article 48, no hi hauria sentit. Cal posar-hi, en virtut d'aquella mateixa esmena que suprimeix el 48, «si no es formula d'una manera expressa».

El Sr. PRESIDENT: Ja ho aclareix una nota que hi ha en la mateixa esmena. (Un senyor Secretari llegeix l'article 47 en la seva redacció definitiva.) Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell, per a defensar el vot particular.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No parlaré, senyors Diputats, molt llargament en la defensa d'aquest vot particular, perquè és aquest un assumpte que hem debatut ja llargament i repetidament, i, per consegüent, fóra difícil que els uns i els altres no tornéssim a repetir els arguments que ja he exposat. Per altra banda, no crec jo que pugui haver-hi cap esperança de què l'actitud de la Majoria variï de la que ja té acordada. Si alguna prova em mancava, crec que l'hauré tingut aquesta tarda amb les paraules curtes, però eloqüents, que ha pronunciat el senyor Xirau.

El senyor Xirau, en virtut d'una al·lusió del senyor Ruiz i Ponseti, havia demanat la paraula, però ja vaig fer observar l'altre dia en la defensa d'un vot particular que en la Comissió podíem discutir tots els articles i totes les qüestions; la majoria de la Comissió, amb un criteri relativament obert, escoltava les suggerències que partien o de la Minoria d'Unió Socialista o de nosaltres; les escoltava, les discutia, les acceptava en part o les rebutjava; en quant tocàvem el tema de les facultats presidencials, ja vaig dir l'altre dia que això era «tabú» i que no es podia tractar ni la Comissió podia prendre solucions sense permís. Però aquesta delimitació de facultats de la Comissió es veu que transcendeix també en l'ús de la paraula dels senyors Diputats, i que els senyors Diputats de la Majoria podien parlar de tots els temes, però que d'aquest tema de les facultats presidencials no en podien parlar tampoc sense permís, i aquest permís no se'ls ha donat i, naturalment, com que això implica una decisió presa, un criteri format, una disciplina imposada i acceptada, jo no he d'entrar a discutir-la, perquè evidentment totes les paraules i totes les consideracions que es formulin serien inútils. Jo em limitaré, i serà l'última vegada que parli en la defensa d'aquest vot particular, i comprendrà aquest vot particular els dos articles següents i tots els que fan referència al capítol del Consell Executiu; per a no cansar amb intervencions innecessàries i absolutament inútils la Cambra, jo em limitaré a examinar l'altre

aspecte del qual he parlat en altres ocasions. En altres ocasions m'he referit a les relacions del President de la Generalitat amb el Consell Executiu; avui aquests vots particulars fan referència a les relacions del President de la Generalitat amb el Parlament. El nostre vot particular proposa que, a més de la supressió de l'article 48, hi hagi la supressió de l'article 47, en el qual es diu: «Delegades pel President de la Generalitat les funcions executives o de Govern, el Conseller Delegat portarà directament la representació del Consell Executiu davant el Parlament. Els vots de confiança o de censura no afectaran personalment al President si no es formulen d'una manera expressa en virtut de l'esmena acceptada.» Nosaltres proposem que en lloc d'això, de suprimir aquest article, s'hi afegeixin altres dos, que passaran a ésser el 47 i el 48, i que dirien: «El Conseller Delegat reuneix i presideix el Consell Executiu i en dirigeix l'actuació», i l'article 48: «En el cas de delegació no afectaran personalment al President els vots de confiança o de censura del Parlament contra el Govern si d'una manera expressa no consten en el text del vot.» Realment, en tractar de les relacions del President de la Generalitat amb el Parlament, hi ha el revers de la medalla de tot el criteri que s'ha seguit en les relacions del President de la Generalitat amb el Consell Executiu. Quan es tracta del Consell Executiu, el President de la Generalitat conserva, si no la integritat, pràcticament d'una manera efectiva la integritat d'aquelles mateixes funcions que aparentment delega, i així el President de la Generalitat es queda amb la facultat de presidir el Consell, d'autoritzar la lectura de projectes i proposicions de llei, de promulgar les lleis, d'assistir a les sessions del Consell Executiu, revocar, de fer i reprendre les facultats de delegació atorgades en virtut de l'Estatut Interior i d'efectuar els nomenaments de Directors generals o de Consellers polítics, és a dir, que pràcticament el President de la Generalitat segueix assumint la totalitat de poders. Ve la regulació de les relacions del President de la Generalitat amb el Parlament, i llavors l'aspecte canvia totalment; surt el Conseller Delegat i assumeix directament la representació del Consell Executiu davant el Parlament. El President de la Generalitat queda un xic esfumat, i es necessita inclús per interpellar-lo o per a sotmetre'l a un vot de censura, una sèrie de tràmits, de dificultats, de barreres oposades a l'exercici de la facultat parlamentària. És a dir, que resulta que el Conseller Delegat, que té unes facultats mermades i subordinades al President de la Generalitat en l'exercici de la funció de cap del Poder executiu, té en canvi davant el Parlament la plena responsabilitat i la responsabilitat directa. Cobreix amb la seva presència i amb la seva actuació la responsabilitat d'aquella magistratura que té d'una manera efectiva la plenitud de les facultats.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Això s'ha modificat.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Nosaltres estíem que això, inclús després de la modificació, queda poc més o menys el mateix. Tornaríem a repetir, senyor Coromines, el que hem dit altres vegades; si hi teniu interès, però tornar a fer-ho.

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo només diria que, en realitat, pel fet que el President

no pot votar en el Consell Executiu, modificació en la qual alguns elements de la Majoria sembla que s'hagin conformat, nosaltres creiem que això significa ben poca cosa en la determinació i en la regulació de les relacions entre el President de la Generalitat i el Consell. Quant a les relacions del President de la Generalitat amb el Parlament, l'única cosa que es modifica és la necessitat que demani la seva presència una tercera part de Diputats de la Majoria, naturalment perquè us heu convençut que en definitiva hauria d'ésser tota la Majoria que hauria d'autoritzar aquesta presència. Per consegüent, sabíeu que això no servia absolutament per a res, però seguiu mantenint el criteri que el Conseller Delegat és el qui manté i assumeix la responsabilitat directa. Per consegüent, nosaltres respecte d'aquest punt, hem formulat amb una sèrie d'articles el nostre pensament. Nosaltres no podem tenir la pretensió que aquest pensament prevalgui i que la regulació que proposem sigui acceptada per la Majoria. Pel que hem vist, aquest és un tema que ha estat matèria de discussió dintre el Partit. Jo, en aquest punt no he d'entrar-hi, però, evidentment, sí ha servit per a restablir una disciplina i una unió que un dia apareixien un xic desfetes.

Diversos Srs. DIPUTATS de la Majoria: Quines ganes en tenim!

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo m'alegro molt que avui, amb una petita modificació en un article, s'hagi pogut restablir aquesta disciplina i aquesta unitat. Per consegüent, cap pensament de què nosaltres poguem convèncer que és millor el text que nosaltres proposem al vostre. No n'haig de parlar més de tot això; l'única cosa que he de dir és que tractant-se d'un problema constitucional de Catalunya trobem lamentable que es resolgui com una componenda interior d'un Partit i per les conveniències d'arribar a un acord dintre el Partit i que el senyor Conseller Delegat que parlant d'altres matèries es preocupa molt, i amb raó, de la projecció històrica que pugui tenir la nostra actuació aquí, crec que quan s'examini la tramitació que ha tingut la gestació i articulació de les institucions fonamentals del nostre règim autonòmic, els que ho hagin fet i els que hagin presidit aquesta redacció no podran quedar gaire contents de la seva projecció històrica.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: En realitat, per a contestar el senyor Ventosa i Calvell hauria de llegir el discurs o les paraules meves pronunciades l'altre dia contestant la V. S. respecte el que interpretava com una confusió de Poders, paraules en les quals recollia també aquell altre aspecte que insinuava el senyor Ruiz i Ponseti del poder personal. Cercant el DIARI DE SESSIONS llegiria aquelles paraules i podria donar per contestat el senyor Ventosa i Calvell. Però no vull fer-ho, perquè potser nous arguments acudeixen en aquests moments al meu pensament i a la meua paraula. No he de recollir aquell aspecte anecdòtic que hi volia donar la V. S. sobre si ho hem resolt així per un afer interior o exterior del nostre Partit. A la Majoria l'impulsa un criteri po-

lític, l'adopta, segueix aquesta actitud, i és natural que dintre l'Estatut Interior de Catalunya hi imprimeixi els principis que aquesta Majoria sustenta. Per altra part, la Comissió, ja ho ha dit el mateix senyor Ventosa i Calvell, no ha tancat a les Minories la deliberació ni la discussió, sinó que ha estat sempre oberta a totes les suggestions. Ara, que naturalment s'ha arribat a la conclusió d'un criteri, i és naturalíssim que aquesta Comissió mantingui aquest criteri, perquè admetre el vot particular de les VV. SS. seria ja situar la relació de poders o l'equilibri de poders en un altre aspecte que nosaltres no podem comportar. Demanen les VV. SS. en aquest vot particular la supressió dels articles 47 i 48...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Són el 49 i el 50.

El Sr. CASANOVES: Bé. En aquest vot particular es diu que el Conseller Delegat reuneix i presideix el Consell Executiu i en dirigeix l'actuació. Això que demanen les VV. SS. ho tenim nosaltres consignat en l'article 50, que diu: «El Conseller Delegat, reservada la facultat que l'apartat número 6 de l'article 46 concedeix al President de la Generalitat, presideix i reuneix el Consell Executiu». En el 48 les VV. SS. voldrien que digués: «En cas de delegació no afectaran personalment al President els vots de confiança o de censura del Parlament contra el Govern, si d'una manera expressa no consta en el text del vot». I això ja ve consignat en l'apartat nostre del 47, que diu: «Els vots de confiança o de censura contra el Govern no afectaran personalment el President fora del cas previst en l'article 48», de tal manera que em sembla que les VV. SS. aquí únicament discrepen per petites modalitats de redacció, que no afecten a l'entrànyia de la distribució de poders, ni a la relació de poders presidencials amb el Consell Executiu, ni amb el Parlament.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Em permet el senyor Casanoves una interrupció? Aquest vot particular està en relació amb els altres vots particulars, inclús un que hi ha sobre el Parlament en el qual es parla de la compareixença del President al Parlament i és difícil examinar-lo desintegrat.

El Sr. CASANOVES: Naturalment, però em sembla que en aquest sentit el que preocupa al senyor Ventosa i Calvell és la confusió de poders, i aquesta confusió de poders no es produeix absolutament gens. En una interrupció del senyor Ruiz i Ponseti quan negava que hi haguessin Presidents que gairebé presidissin els Consells de Ministres, jo li citava l'exemple de la presidència de la República francesa, que únicament té la categoria de Consell de Ministres quan el presideix el President de la República; els altres són Consells de Gabinet. I vaig a aquest cas, precisament perquè vegi el senyor Ventosa i Calvell que el fet de que el President autoritzi la lectura dels Projectes de Llei, la ratificació de confiança renovada, el fet de que nomeni els alts càrrecs polítics a proposta del Consell, no significa que no es produeixi aquell equilibri de poders, aquella dependència que han de tenir els tres poders que es manifesten en l'Estatut Interior de Catalunya. I com sigui que ara,

per estendre'm en altres consideracions, hauria de tornar a entretenir la Cambra i el mateix senyor Ventosa amb paraules que ja he repetit en les anteriors intervencions, en aquest Parlament, jo voldria que es donés per contestat amb aquestes consideracions i restés debatut en tal cas l'article que discutim donant-se per rebutjat el vot particular.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Dues paraules, senyor President, per a rectificar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Es per a dir-li al senyor Casanoves, com ja ho he fet en una interrupció que evidentment no es pot agafar cada un d'aquests articles separats i aïllats. Els nostres vots particulars són un conjunt d'articles, i jo crec que els he defensat tots i no he de tornar a parlar-ne; però, evidentment, el pensament s'ha d'examinar agafant-los tots, perquè formen un tot orgànic. Jo no puc pretendre que aquest pensament prevalgui sobre la majoria. Ara, respecte el cas concret del qual parlava el senyor Casanoves de les relacions del President de la Generalitat amb les altres institucions, la medula, l'essència de la nostra proposta consisteix en què la responsabilitat davant del Parlament en tots els casos i en totes les formes vagi anexa a la facultat, que nosaltres creiem que facultat i responsabilitat són dos termes inseparables, i que aquí en el vostre Projecte aquesta equació entre els dos termes no existeix ni és atesa de la manera deguda.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Les al·lusions directes del senyor Ventosa i Calvell, fan que, per brevíssims moments, jo trenqui la norma que el Govern s'havia imposat en tractar d'aquest assumpte, precisament essent fidel al principi que havia anunciat ja en el primer discurs de presentació del Govern. Aleshores varem dir que el Consell actual no feia ponència de Govern de l'assumpte de les delegacions presidencials i el deixava al criteri del conjunt de la majoria. Fideles a aquesta idea, tinc interès només en rectificar unes paraules del senyor Ventosa, i posar la qüestió tal com és en els seus veritables termes. No és, senyor Ventosa, cap tema tabú; nosaltres, tots els de la Majoria podem discutir tots els temes amb llibertat absoluta de criteri; el que hi ha és una conjugació de criteri de la Majoria, però d'una manera lliure i democràtica que dona com a conseqüència una resolució que podríem dir-ne transaccional, i aleshores tots els elements de la Majoria es sumen precisament a aquesta conjugació de criteris que forma aquesta opinió de conjunt. Però en fer-ho, nosaltres ho fem en una forma lliure, en una forma digna i en una forma democràtica. Nosaltres no podem creure que allò que és l'essència de tots els Partits democràtics dels altres països, ens pugui ésser retret i se'ns pugui dir que per això no hi haurà una projecció històrica amb reflexes prou favorables. Jo tinc el convenciment de què com passa a tots els Partits

polítics democràtics, el mateix Partit de Lliga catalana es reuneix moltes vegades — això tots ho sabem — per a veure quin és el criteri sobre determinades qüestions, i jo he de creure que en aquestes reunions es deuen exposar els diversos criteris particulars i es deu intentar, i s'aconsegueix gairebé sempre congregar-los en un criteri comú, que és el criteri de Partit. I res més que això ha passat aquí, idènticament al que passa en tots els Partits democràtics del món. Tots els Partits democràtics arriben a un parer de conjunt, i quan aquests Partits tenen una majoria en un Parlament i governen, és aquest parer de conjunt del Partit el que ha de prevaldre i el que marca la línia de conducta.

I dit això, jo crec que queden completament desplaçades les paraules que s'han pronunciat aquí de què s'havia fet un arranjament. No, senyor Ventosa, s'ha arribat senzillament a una conjugació dels diversos parers en una forma democràtica, com ho fan tots els Partits democràtics. I així nosaltres esperem ben tranquils el judici de la història, perquè tenim el convenciment de què en fer-ho així ha estat responent a un criteri democràtic i d'una manera digna.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller d'Agricultura.)

(El senyor Casanoves pronuncia unes paraules que no arriben a la taula dels taquígrafs.)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: (Referint-se a la interrupció del senyor Casanoves.) El senyor Casanoves parla d'uns temes per a mi desconeguts i que crec ens desviarien un xic de la matèria que estem discutint.

Només he de pronunciar breus paraules per a contestar al senyor Conseller Delegat. No he pretès inferir una ofensa a la Majoria en dir que aquest tema havia estat resol per mitjà d'una *componenda* o d'una transacció, però a més el fet ha estat confirmat pel mateix senyor Conseller Delegat...

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Com tots els Partit democràtics del món.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Sí, però parlem-ne. No és aquest el cas de què dintre d'un Partit es reuneixin els que formen per a discutir una solució determinada i arribar a un acord, no. Aquí es va produir d'una manera diferent, inclús la manera com es va produir escapava de l'esfera interna del Partit, per tenir ja un caràcter i una importància i una transcendència política general, perquè provocà una crisi. Es a dir, hi hagué primer una declaració d'una part del Partit, hi hagué després una campanya dirigida i formulada per l'òrgan a la premsa d'aquesta part de la Majoria, en la qual es parlava dels imperatius de la democràcia que es presentaven absolutament incompatibles en una solució que es volia donar. I després de tot això ve una reunió, en la qual jo em penso que haurà influït més que el convenciment, la pressió, potser d'una disciplina imposada, que en un Partit democràtic pel vist és més forta que en els altres, i si d'això en poguéssim dubtar, àdhuc l'absència en aquest acte dels Diputats que representen aquell grup discrepant, seria el que ens

vindria a demostrar i comprovar aquest fet. Ara jo no he de ficar-m'hi en això. (*Rumors de la Majoria.*) Que aquests senyors s'han acontentat i es conformen i creuen que amb què el President no pugui votar ja estan salvats el furs de la democràcia i estan contents? Jo també. No en tenim res que dir d'això. Ara queda en peu la cosa de què aquesta qüestió ha estat resolta per una transacció i per una *componenda* de Partit, i permeti'm el senyor Conseller Delegat, que en altres matèries, el mateix en la Comissió que en el Parlament, em penso que els dignes membres de la Majoria s'han produït amb una llibertat que no han tingut en aquest afer, i això està en la consciència de tots. Però, en fi, establert queda el nostre pensament aquí, formulat en els articles que formen els nostres vots particulars. Quant a la projecció històrica, millor serà que nosaltres no ens fiquem a fer-la i que ho deixem als homes que vindran després.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova el vot particular? Resta rebutjat amb el vot a favor de la Minoria de Lliga Catalana. Hi ha un altre vot particular. (*Es llegeix.*)

El Sr. PRESIDENT: ¿Algun signant del vot particular vol tornar a repetir els mateixos arguments que s'han fet?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Uns de nous. (*Grans rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: En principi quasi donem per retirat aquest vot particular, perquè l'extrem que per a nosaltres tenia més interès, que és l'apartat segon, en realitat queda neutralitzat per la supressió de l'article 48, en virtut de l'esmena presentada per la mateixa Majoria. Tal com queda ara, després de l'esmena de la Majoria, l'article 47 mereix la nostra aprovació. Per consegüent, aquest vot particular queda retirat.

Solament — ja que estem en l'ús de la paraula per a recolzar aquest vot particular — volem fer notar, encara que sigui en certa manera inisistir sobre un vot anterior, que l'argument bàsic que usava fa un moment el senyor Pi i Suñer, és a dir, donant el màxim caràcter democràtic a aquesta reunió interior dintre de la Majoria, aquesta resolució de les qüestions bàsiques del nostre Estatut, creiem que és fonamentalment equivocada. És evident que quan es tractés de qüestions doctrinàries fonamentals, quan es tractés de qüestions essencials per a la governació del país, cap a la dreta o cap a l'esquerra, la Majoria vindria obligada a presentar-se compacta i encara que dintre d'ella hi haguessin veus discordants, la resultant del vot de Majoria hauria d'ésser el que s'hauria d'exhibir davant del Parlament. Però en voler suposar el senyor Pi i Suñer que això era el màxim respecte a la democràcia, jo li voldria fer notar que en unes qüestions absolutament opinables, com són aquests detalls de dret constitucional, nosaltres ens sentim ferits que no haguem pogut sentir l'opinió d'un digne component de la Majoria, i que sembla que ja està liquidada aquesta qüestió sense que puguem saber com opina respecte aquest punt.

I, a més, pot donar-se el cas que allò que el

senyor Pi i Sunyer considera que és un màxim respecte a la democràcia, sigui en realitat un falsejament total de la voluntat del nostre poble. Des del moment que és una cosa pública que dintre de la Majoria hi ha dues opinions diferents respecte a la solució que hagi de tenir aquest punt essencial, i que és una cosa pública que totes les Minories del Parlament estan en contra de la solució donada per la Comissió, podria donar-se el cas que la part discordant de la Majoria, sumada a les Minories, sumés més, tingués més vots que no pas la part dominant de la Majoria, i aleshores estaríem fent una llei contrària al vot dominant dintre del nostre poble. Llavors, més que una Cambra representativa del vot del poble, ho delegaríem en una representació sola de la Majoria. Rebatut aquest punt, que considero essencialíssim, no he de parlar més respecte al vot particular que ara ens ocupa, perquè el donem per retirat.

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar, per uns allusions insistents.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: Es que la Comissió parla sempre, senyor Ruiz i Ponseti, en nom de la Majoria, i en cristallitzar en el seu article, i en el seu dictamen, cristallitza precisament tota la voluntat de la Majoria. No hem d'entrar en aquestes altres qüestions ni divisions que pugui haver-hi dintre d'un Partit. Tots els Partits les han de tenir, perquè precisament els motius que pugui haver-hi són els que vivifiquen els Partits. En el mateix Partit Socialista, en Lliga Catalana, com fa poc els recordava en parlar de les dues escoles tradicionals que s'han disputat el predomini dintre de la Lliga Catalana, entre l'Escola de Vic i la Liberal.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ens hauríeu d'explicar això de l'Escola de Vic; ens interessa molt.

El Sr. CASANOVES: Dintre del socialisme, hi ha el socialisme comunista i el socialisme marxista, com ningú ignora, i dintre del mateix socialisme espanyol, al qual les VV. SS. actualment pertanyen, ja trobaríem matisos diferents entre els Diputats, entre el doctrinari, i el marxisme pur, i els socialistes liberals. Jo no voldria citar persones; però quan es tradueix en una obra de Govern, en un dictamen, és la Comissió, i la Comissió no ha estat mai desmentida per ningú; quan porta un dictamen o quan parla, parla en nom de la Majoria. Per altra part, hi ha, naturalment, les observacions encertadíssimes del senyor President, que fan que jo no reiteri ni incorri en les repeticions d'anteriors arguments. Jo crec que el senyor Ruiz i Ponseti, per tot el que s'ha dit ja entorn d'aquests articles i vots particulars, en discutir la totalitat, vots particulars anàlegs, esmenes, situació so-

bre el President, Consell Executiu i Parlament, ja s'ha dit a bastament tot el que s'havia de dir. Per tant, he de demanar a la Comissió i al senyor Ruiz i Ponseti que es doni per contestat i que retiri el vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Aquest vot ja està retirat.

El Sr. CASANOVES: Agraïxo a la V. S. que l'hagi retirat.

El Sr. PRESIDENT: Un altre vot particular. Hi ha una esmena, però aquesta esmena ha estat acceptada per la Comissió. L'article 48 queda suprimit, ¿no és això? S'aprova, per tant, l'article 47 amb les esmenes o modificacions manifestades? Resta aprovat l'article 47. Comencem un altre article. Article 49, que passarà a ésser 48. *(El senyor Secretari el llegeix.)*

El Sr. PRESIDENT: Es consideren rebutjats els vots particulars, amb el vot a favor de la Minoria de Lliga Catalana? Resten rebutjats. ¿S'aprova l'article 49? Resta aprovat. Article 50. Hi ha un vot particular. *(Es llegeix.)*

El Sr. PRESIDENT: ¿Vol defensar el senyor Ruiz i Ponseti aquest vot particular?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Com que hauríem de repetir arguments, renunciem a la defensa del vot particular i demanem la votació de l'article.

El Sr. PRESIDENT: Conforme. ¿S'aprova el vot particular aquest? Resta rebutjat aquest vot particular amb els vots a favor dels senyors Diputats de la Unió Socialista de Catalunya i, pel que veig, també de Lliga Catalana. S'aprova l'article? Resta aprovat. Article 51.

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: Com sigui que demà s'ha de reunir la Comissió de l'Estatut intern de Catalunya per a canviar impressions sobre aquest capítol, jo em permeto demanar l'ajornament d'aquest debat.

El Sr. PRESIDENT: Ho acorda així la Cambra? *(Assentiment.)* Acordat.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre el problema de l'atur forçós.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a l'Estatut Interior de Catalunya.

(S'aixeca la sessió a les vuit i dotze minuts de la vetlla.)

